

PUSTINKA - 5. díl
Lída Švecová (Zachařová)

1. kapitola

Skončil jsem studium na všeobecně vzdělávací akademii. Je mi téměř jednadvacet let a nevím ještě, čím budu. Jediný ze všech těch, kteří studovali se mnou. Vracím se domů a stydím se. Vracím se kolem Vilmina a Violensova pokusného pole mezi skalami, kolem výběhu Honzových a Lingamových telat, vracím se a vím, jak na mě všichni čekají. Matka Liv, otec Robin, teta Nast'a - všichni. Bude pro mě hostina, uvítají mě a já... Já jim budu muset říct - Ještě jsem se nerozhodl, ještě se u mě neprojevil žádný talent. Zkusil jsem všechno, do čeho mě příbuzní nutili, každý do svého oboru, dokonce i Liv do svých básniček. Nejhorší je, že mě všechno baví jen chvilku, jen trochu. Chvilku se hrabu v hlíně, chvíli studuji knížky o genetice, básničky nepíšu. V náladě, v níž Liv píše, já si hraji s modelovací hmotou pro děti, nikdo to nebere vážně, ani já sám ne...

Můj školní guru si mě zavolal, než jsem odjel domů, a řekl mi, že s tím počítal, totiž s mou nerozhodností, a že mi v ničem neradí. To bylo horší, než kdyby mě huboval.

"Na nerozhodnost máš dost času. Ale jak to snášíš?"

"Stydím se, snad nejsem vůbec k ničemu. Se vším si jen hraju. Ale rozhodně bych nechtěl vychovávat děti, to vím jistě."

"Být k ničemu, to si Geman nemůže dovolit."

"Byl jsem vychováván v Pustince, to je kus Země na Gemu. Třeba jsem víc Pozemšťan než Geman."

"Na Zemi by to s tebou bylo stejné, taky bys nemohl být k ničemu."

"Chtěl bych vidět Zemi."

"To je vyloučeno."

"Chtěl bych cestovat, rozhlédnout se."

"Ano. Dostaneš odklad."

"A kam půjdu?"

"Je práce na Devíti měsících. Zařadíme tě mezi průzkumníky. Je potřeba všechno projít, dobře se dívat. Vypukla tam občanská válka mezi Pátým a Šestým státem. A chystají se na průnik divočinou. Budou potřebovat pomoc."

"Ale to bude jen nejobyčejnější, neoborný průzkum!"

"Na víc nemáš právo. Ale získáš zkušenosti. Možná, že právě tam zjistíš, k čemu by ses měl přimknout."

"Na Devíti měsících?" řekl jsem s despektem.

"Nebo zůstaneš zde."

"A kdo tam pojedete se mnou?"

"Tři lidé ze základního průzkumu. Povede je Lingam."

"Můj skoropříbuzný! To abych byl pod dohledem?"

"O tom spolu nebudeme mluvit, Igore."

Věděl jsem, že audience je u konce. Chtěl jsem se vyptávat, ale nesměl jsem. Cítil jsem zahanbení, ale mohu za něco? I kdybych předstíral nějaký velký zájem o něco, o cokoliv, on by poznal, že lžu, a odmítl by mě mnohem příkřeji než teď, když jsem upřímný.

Uklonil jsem se mu mlčky a on mi laskavě pokynul rukou.

A se zahanbením jsem to všechno vyprávěl doma, na Pustince. V tom bizarním stavení, které naše rodina vybuduje všude, na každé planetě, kde má chvíli žít. Já znám jen tuto, gemanskou. A je to prý ta nejméně pravá Pustinka, protože je uvnitř vybavena všemi gemanskými vymoženostmi pro trvalý pobyt při věčných návratech.

Naši nebyli mou zprávou potěšeni, ale nic mi nevyčítali. Chytli se tématu - Průzkum DM. Lingam se rodině poprvé přiznal, že o všem ví. Nechtěl mě však předejít ve sdělení a nebyl si jist, jak se nakonec rozhodnu. Mluvílo se moc a moc. Robin by mi byl rád vykládal o vozidlech, která na DM měli a mají, Vilma ho překřikovala žádostmi o semínka, dá mi prý seznam rostlin, které... Maminka do toho vzdychala vzpomínky na lidi, které musím vyhledat, Lingam neříkal nic. Violens jen přitakával Vilmě, sám se neuplatnil ani slovem, vždycky se dá odstrčit. Zajímal mě názor tety Nastí, s tou si povídám moc rád. Ona normálně dovede překřičet i Vilmu, ale tentokrát se jen usmívala. Nepoznal jsem, jestli v souhlasu se všemi, nebo z legrace, kterou z nás všech občas mívá.

Vilma horovala: "Guru ti určitě řekl, že průzkumník musí především poznat složení půdy! To je základ! Teprve na to navazuje všechno ostatní!"

"Ne, Vilmo. Neřekl. Myslím, že vším, co mi povídal, chtěl naznačit, že musím poznat sám sebe."

"No konečně!" řekl Lingam a Liv se podívala uraženě.

"Ano!" řekl jsem. "Neznám se. Vždyť ani nevím, jak jsem přišel k svému jménu! A všichni ostatní to vědí, proč a jak a po čem se jmenují. Ptají se mě a já říkám - nevím."

"Je to prostě pozemské jméno. To přece víš," řekl Honza.

"Ano. Ale co znamená?" naléhal jsem dál.

"Je to něco ze staroslovanských eposů," řekl Honza, na kterého jsem se díval, nejistě. "No tak, Nasťo, řekni mu to sama! Tys mu to jméno dala, pokud si pamatuji."

Nasťa přikývla. Položila vidličku a zahleděla se na mě svýma pradávňýma očima.

"Nejde o epos. Když ses nám měl narodit, nesmírně jsem se na tebe těšila! Snila jsem... Jednou večer mi přinesli renovované videofonové záznamy pozemských oper. Poslouchala jsem tu svou nejmilejší. V myšlenkách na tebe... Borodinův Igor! Vy ostatní pro hudbu nemáte smysl, ale já - tolik jsem ji prožívala... Zatmění slunce... Hudba čaruje... Vyvolává pocity lidí, kteří nechápou. Téměř umírají hrůzou - je den, a oni vidí hvězdy! A najednou vím, cítím, tuším - či snad si to jen přeji? Prožiješ něco, co tě poděsí. Setkáš se s Neznámem. Ale uvidíš hvězdy! Hvězdy klidu a úlevy známých nocí."

Chvilku mlčení přerušil Lingam:

"Můj otec kdysi sestoupil na Zem. Setkal se s lidmi, pro něž bylo jméno vybíráno podle snů a podle konstelace hvězd. Jméno, Šém, to byl sám život, sám člověk. Zemřít a ztratit jméno bylo totéž. Nejkrutější hrozba zněla - Vaše jméno bude vymazáno z knihy živých."

"Vyprávíte pohádky," řekl Honza, ale tak vlídně, že tím neporušil kouzlo, které v nás všech Nasťa vyvolala.

2. kapitola

Šel jsem za Nast'ou. Čekala na mě. Má útulný pokoj, po stěnách obrazy pozemských přístavů a fotografie předků, o nichž mi mnohokrát vyprávěla. Usadila mě do křesla, přisedla do druhého a čekala, až sám začnu mluvit.

"Vyprávěj mi něco, Nast'o. Jsem neklidný, nemohu spát."

"Budu ti vyprávět. O čem?"

"Nast'o, já vás nechápu! Jak můžete vydržet svou nesmrtelnost? Kolik staletí se Vilma a Violens hrabou v hlíně! Lingam a Honza už vyšlechtili miliony telat! Mám z toho závrat'! Nesnesu to na celou věčnost!"

"Ne na celou, Igore. Nesmrtelný přece jen nejsi."

"Stejně se mi z toho točí hlava. Asi že nejsem pravý Geman."

"To nejsme nikdo, až na Lingama."

"Tak proč mám v jednadvaceti pocit, že už žiju děsně dlouho, že začínám stárnout? Jsou věci, které mě včera bavily, těšily, dnes mě mrzí. Některé mě otravují, abys věděla! Chápeš mě?"

"Jakpak by ne?"

"A ještě se rozmnožují! Kolik bylo Honzovi a jeho ženě, když se jim narodil Robin?"

"Trauun to zaplatila životem."

"A bavil ji ten dlouhý život?"

"Ne. Bylo pro ni příšerné, že má tolik dětí, že je pramatkou celého národa zelených, a že je přežívá. Myslela, že jí pomůže, když bude mít dítě, které bude jen její a pořád s ní. Když bude obyčejnou matkou. Ale nepomohlo to, už byla zlomená."

"A co když jsem jako ona?"

"Ti druzí nemyslí na sebe. Nemají na to čas."

"A ty?"

"Víš přece, že jsem prožila celý jeden pozemský život na Zemi. Jako novinářka. Měla jsem muže. Umřel. Měla jsem děti. Přežila jsem je. A všechna vnoučata. To byla strašlivě krutá nesmrtelnost! Byla jsem umučená steskem, hořkostí a žalostí, a unavená navzdory gemanské substanci. Mohu ti přesně říct, jaké to je. Zmocnil se mne proud času a bezbrannou mě unášel do propadlé minulosti. Samovolně se mi v mysli vybavovaly úseky toho, co bylo. Nesnesitelná byla skutečnost těch úseků utrpení a smrt blízkých lidí - ale i naděje, radosti a úspěchy - skončenost. Umírala jsem soucitem a propadávala se hlouběji a dál až do časů před svým narozením. Už jsem nemohla pro hořkost skončenosti poslouchat nejkrásnější hudbu dávných... Obzvláště mě týraly slunečné melodie Mozartovy. Igore, člověk žije jen tak dlouho, dokud se rve s proudem, dokud jde proti proudu. Čas je jako řeka, která pramení v budoucnosti, setká se s námi, mine nás, a pak za našimi zády valí do nedohledna minulosti, plná kalu a slz. (Pozn. Sv. Augustin.) Když jsem si tohle uvědomila, ale neměla již sílu se vzepřít, přišel Lingam. Měl mě vždycky rád. Ale já nechtěla žít na Gemu! Cítila jsem povinnosti k Zemi. Ale když jsem dožila, byl čas Lingama přijmout. Odvedl mě na Pustinku, pustinkovatější, než byla Pustinka mého mládí. Odvedl mě k mým lidem. A s nimi jsem začala zase žít."

"Nast'o, ale jak?"

"Směřem proti proudu. Jsem ještě člověkem, protože mi ještě zbývá co vykonat. Ještě jsem neobjevila všechna tajemství lidského srdce."

Sedl jsem si na zem k jejím nohám. Hladila mě po vlasech. Byl jsem plný něhy, ale klidný jsem nebyl.

"A já," řekl jsem. "Já půjdu hledat pramen času. Vyvolím si hledání."

"Ale holoubku, řeka je jen přirovnání."

"Já vím."

"A kudy půjdeš?"

"Poradíš mi?"

"Vede tam tisíce cest, chlapče. Vede Vilminou hlínou, Honzovým stádem, Livinými verši - a vede tam i hudbou toho Borodina..."

3. kapitola

"Říkáme tomu nepřesně mikrovimany, ale jsou to ve skutečnosti vimanová sedátka. Na DM budete muset překonávat značné vzdálenosti a různé terény. Podnebí je tam také rozličné. Odtud na DM poletíte vírem, to je jasné. Ale už zítra vám naše konstrukce připraví sedátka a dopravíme vám je tam, samozřejmě že do Zlatého města. A také od zítřka se musíš s Lingamem připravovat na cestu substančně a..."

Seděli jsme u večere, jen my tři, já, Robin a Liv. Robin vykládal bez přerušení, co a jak. Já jsem mlčel, napjatě jsem ho poslouchal, ale Liv byla mrzutá. Bývá dost často mrzutá, ale teď byla jako obloha před bouřkou, a Robin to viděl a mluvil tím víc, myslel, že při jeho řeči Liv roztaje, ale nestalo se tak.

"No tak, Liv," řekl konečně. "Co je s tebou?"

"Mami," přidal jsem se. "To si tě mám na DM mám připomínat takhle zamračenou?"

"Vůbec si mě nemusíš připomínat!"

"Ale mami..."

"Chci odjet s tebou!" řekla odhodlaně.

"Jako průzkumník?" zasmál se Robin.

"Chci domů!"

"Kam domů? K bratřím? Poklonit se novému Halbimu? Nebo..."

"Ty víš kam! A prosím tě, abys mne doprovázel!"

"Liv, to je na programu! Ale až za několik let, chápej."

"Ne! Chápej ty, že už nedokážu čekat! Čekám už víc jak dvacet let! Já už nemůžu!"

"Vždyť celou tu dobu pracuješ, studuješ, píšeš! Myslel jsem, že tohle je tvá příprava na pomoc tvému domovu. A dozvídám se..."

"Ano!" přerušila ho. "Dozvídáš se, že chci odsud odejít!"

"A tvá práce?"

"Ty dobře víš, co píšu! Stále jen o tom jediném. O té jedné noci, kdy jsem byla úplně šťastná, kdy jsem se cítila volná, spjatá s lidmi, kteří byli se mnou, s námi. Byl jsi mi tak blízký, Robine! Žila jsem. Ale já nechci donekonečna jen hledat metafory, krásná slova, výrazy touhy po té jediné, jediné noci svého života. Já chci žít. A ty musíš být se mnou! Musíš, musíš, musíme!"

"Copak nežiješ?"

"Copak sem patřím?"

"Máš pravdu, nepatříš. Ale copak jsi patřila tam? A jsi si tak jista, že patříš do Zlatého města?"

"Chceš mi dokázat, že nepatřím nikam? Pak nechci dál žít!"

"Liv, a co já?" vykřikl jsem.

Podívali se na mě oba.

"Igorku, marně hledáš způsob existence. Jsi možná jako já. Když odtud odejdeme, není to naděje pro nás oba?"

"A já?" zeptal se sklíčeně Robin.

"Vždyť tě prosím, buď s námi. Zkus to, zkus s námi žít ve Zlatém městě. Já už jsem pochopila, že je to pozemský život na jiné planetě. Snad v pozemskosti je to, co je mi blízké. A Igorovi také."

"Vždyť nic nevíte," řekl Robin sklesle.

"Říkám ti zkus to! Přeruš svou práci na čas, Robine, vždyť sis vyvolil ty mě! Ne já tebe."

"Ano."

"Lituješ toho dnes?"

"Pro náš záměr jsi byla ta pravá, jediná možná... Ale mělo se stát něco jiného. Měla jsi být hlasem Gemu, měla jsi ovládnout situaci, zabránit zločinům, mezistátním válkám, zušlechtit citový život lidí poezií a hudbou. Smířit protiklady, dostat se do blízkosti nového Halbiho. Milion úkolů! Byli bychom ti pomáhali, a až bys dožila plnost života, přišla bys sem, uspokojená z vykonaného díla, šťastně unavená, nasycená plností prožitě existence. A pak teprve jsi měla být mou ženou. Ale vymklo se nám to z rukou. Stala se z tebe Halbiuun."

"Halbiuun," řekla Liv posměšně. "Stává se to Gemu často, že se jim události vymknou z ruky?"

"Stává se to. Někdy," připustil Robin.

"A pak jste nevěděli nic lepšího, než Halbiho zabít!"

"Křivdíš nám právě tak, jako tvoji lidé křivdili tobě."

"Měl tedy žít? A já - ne, neříkej mi už nic, nechci to slyšet! Měli jste plány a nakonec zpola ukamenovaná jsem se ocitla mezi šedými ďábly!"

"Mami!" vykřikl jsem. "Šedý ďábel jsem já! A Lingam a..."

"Odpusťte mi, jsem zlá, vím to. Ale nemohu už dál. Pro vás sto, dvě stě let není skoro nic. Ale já jsem za dvacet let zestárla a zemdlela až k smrti. Miluji vás. To taky vím. Ale jsou chvíle, kdy necítím vůbec nic, ani tu lásku."

"Dobrá," řekl nakonec Robin. "Dobře, že jsi nám všechno řekla. Jsem rád, že dáváš konkrétní návrh, i když je to... no, zkrátka, i když nevěřím, že to k něčemu povede. Ale je to lepší, než když jsi nešťastná a nedáváš pravé vysvětlení toho... Liv, já teď odejdu. Zařídím, abychom mohli odjet s Igorem."

Přikývla. Najednou se styděla pohlédnout mu do očí.

"A co si myslíš ty, Igore?" obrátil se na mě.

"Nevím. Chtěl jsem být na té cestě samostatný."

"To budeš, my nebudeme průzkumníky. Ale setkávat se budeme, to ano."

"Pak jo," řekl jsem zamyšleně.

"Igore, ty mě chápeš, vid'?" zeptala se Liv tiše.

"Nevím, jestli tě chápu, Liv. V něčem jsem úplně jiný, než ty. Prožil jsem docela jiný život než ty, ale to, co jsi řekla o omrzelosti a zemdenosti, to mi znělo jako varovné signály. Jsme jiní, my skutečně stárneme. Ti druzí ne. Ani Nas'ra."

"Půjdu," řekl Robin. "Udělám všechno, co je v mé moci, pro vás dva. Udělám to, protože možná máte pravdu a já... já vás neznám."

Liv Robina doprovodila a už se ke mně nevrátila. Měl bych jít spát. Ona možná už leží. Cítil jsem se osamělý. Ti druzí, zůstávající, mi byli teď vzdálenější, než kdybych už byl na cestě do vesmíru. A také akademie. A rozhodnutí. Všechno. I sám sobě jsem byl náhle odcizený, sám sobě nepřijemný. Začaly se mi zavírat oči. Všechno zaspím!

Ráno mě vzbudil Robin. Měl prst na ústech, nesměl jsem mluvit. Byl jsem rád, nechtělo se mi nic říkat, nic slyšet. Koupali jsme se, vzali jsme si lehký oděv a šli jsme na zahradu. Robin tam měl pro nás připravené mikrovimany, které v noci přivezl. Byly připoutány k zemi. Usedli jsme do nich, uvolnili jsme se, předali sedačkám všechnu tíhu, a bez jakékoliv svalové činnosti po odpoutání vzlétli a letěli jen vůlí za Robinem, do substančních laboratoří, kde nás už čekal Lingam.

4. kapitola

O tom velikém zážitku z cesty psát nebudu, ještě ne - ani neznám slova, jimiž bych mohl postihnout to vidění, slyšení a cítění a ještě další vnímání - ani tohle nedovedu říct! Tak se to vymyká zkušenostem, nejen mým, nýbrž vůbec lidským. Teď se celý chvěju podivným děsem, ale chvěl jsem se tehdy? A byl to děs? Skutečně jsem se bál? Nevím - vždyť ani to se nedá po lidsku vypovědět! Až později, až o tom s někým promluví, snad někdo - Ne! Jsem si jist, že to nikdo nezná, jen možná některý guru bude moci uhodnout, co to mohlo být. To, co způsobilo, že všechno, co jsem prožil před cestou, je ještě vzdálenější, než celá vesmírná cesta. Ačkoliv - jako bychom jen opsali kruh. Přistáli jsme a byli jsme zase na Pustince, úplně stejně, jako je ta na Gemu. Tedy pokud člověk nepotřebuje rychlou očistu, přesnou teplotu a vlhkost prostředí a pokud nezatouží po normálním lehkém a jemném gemanském pokrmu. A pokud není tak utahaný, že se potřebuje osvěžit v gemanském odpočívadle. A pokud nevyjde ze zahrady. Zde nejsou ty velké prostory volné přírody, tady se ocitnete na silnici, a na jejím konci vidíte další domy a dole v údolí město s davy lidí v ulicích, s houkajícími auty a s výkladními skříněmi se všemi druhy zboží. Mně to připadá legrační, dost mě to baví, a celý jeden den přizpůsobování jsem měl ohromnou legraci se starým autem, se kterým mě Robin učil jezdit.

Robin mě udivuje. Myslel jsem, že sem jede nerad, že se obětuje pro Liv. Ale on jen září. Na Gemu nemá vůbec volný čas. Tady si hraje, běhá a vymýšlí zábavu, jako malý kluk. Letadýlka, autíčka - a pořád se ptá, jestli někdo něco nechce koupit, rád nakupuje v těch narvaných obchodech. A má tu plno přátel, kteří ho na přivítanou objímají a večer k nám chodí, nebo my chodíme k nim. Stále s námi bydlí starší manželský pár. Ti se starají o dům, když tu nejsou naši, a chovají se k Robinovi jako rodiče.

S Liv je to horší. Tráví dlouhý čas před zrcadlem, má nakoupeno plno šatů, ověšuje se šperky, chodí do obchodů, kde ji češou. Je vždycky vzrušená před nějakou návštěvou, snaží se být veselá jako Robin a já, ale neumí to. Chová se jako samotářka. Ožije a celá zkrásní, když někdo sedne ke klavíru. Jenže potom vždycky má týž nápad, že bych se měl učit hrát i já. Byl jsem na dvou hodinách. Hudba se mi líbí, ale práce s učením ne. Ale vůbec nejzářivější a nejkrásnější je, když

na ní lidé chtějí, aby jim přednášela své verše, a na oplátku jí čtou práce své. Já se při tom nudím, mrkám na Robina, že bychom měli vypadnout. Ale Robin sedí a poslouchá a je upřímně zaujat.

A zvláště včera. Byl u nás nějaký člověk z nakladatelství a řekl Liv, aby ty svoje básničky sepsala a že jí vydá knížku. To je něco! Na Gemu by to nebylo možné. Tam má naději na vydání jen absolutní dokonalost - ve všem, ve vědě i umění. Liv to nakladateli řekla a on odpověděl:

"Proto knížky z Gemu u nás nejsou vůbec ke čtení."

"To snad ne," řekl Robin.

"Jakpak ne! Vědě nikdo nerozumí, leda tak sem tam něčemu z historie Země. A umění? To zebe! Ten absolutní verš, absolutní rytmus, v přírodě neexistující vyváženost a symetrie, nechtěl bych tam u vás žít," řekl nakladatel.

"Máš pravdu!" řekla Liv. "Tohle přesně cítím na Gemu já! A tys to vyslovil! Přesně."

Ale Robin namítal: "Počkej s tím odsouzením, přijed' na Gem a uvidíš."

"To bych rád, přesto co tvrdím. Umožníš mi to?"

"Obrat' se na Lingama," řekl Robin.

Lingam, sedící také u stolu, něco zamručel. Lingam, na Gemu tak družný, je zde celý nesvůj. Chodí mezi nás, ale raději mizí do poschodí za svými šedými společníky, kteří do společnosti dole nechodí nikdy. Ostatně ani neznají řeč DM. Nepotřebují to. Případný hovor zařídí Lingam sám.

Já jazyk DM umím, umí ho celá rodina. Na Pustince se jím běžně mluví, a všichni umíme také česky a gemanštinu používáme jen pro vnější svět. Všem nám ta trojjazyčnost jde lehce, jen Liv má potíže. Gemansky se jen taktak dorozumí, česky sem tam něco řekne, ale když nějakou tu českou větu použije, je to obyčejně obrat ruský, jeden z těch, které do češtiny plete Nast'a.

Naši by rádi viděli, kdybych navázal přátelství s dětmi jejich přátel. Rád bych, snažím se, ale když oni jsou tak nemožně naivní! Docela se bavím při závodech s auty a výletech na koních do vonných hájů a při plachtění na jezeře, ohromném jako moře. Ale chodit s nimi na taneční večírky s nemožnou, trapnou hudbou, a navazovat milostné rozcitlivělé vztahy - brr. Jako by chvílemi ztráceli rozum - je mi pak stydno za ně.

Nedávno, byl večer, vyšel jsem na terasu domu, v němž se něco mezi mladými oslavovalo, a chtěl jsem nenápadně ulítnout. Ale přišla za mnou jedna z dívek a vzala mě za ruku.

"Co chceš?" zeptal jsem se s nucenou zdvořilostí.

"Jsi první Geman, kterého vidím," řekla.

"Skutečně?"

"Ano. Líbíš se mi! Jsi tak průsvitný a máš krásnou tvář."

"To přejde, jen co se přizpůsobím."

"A pak?"

"Pak odejdu. Pracovat."

"A tady se ti nelíbí?"

"Ale líbí, ovšem že ano. Ze všeho nejvíc se mi líbí jezero."

"To je Violensovo jezero! Udělal nám ho, aby se k nám nedostali divoši, udělal vlnobití, které každou loď odežene."

"Že ho udělal Violens? Pochybují. To byli určitě šedí."

"Ale říká se mu Violensovo jezero!"

"A ty divochy jsi viděla?"

"Jen z letadla. Nikdo netouží po setkání s nimi!"

"A s Gemany ses setkat chtěla?"

"A jak!"

"A vidíš, není na mě nic zvláštního."

"Je! Netančíš! Jsi zářivý, máš chvílemi oči plné citu, a přece jsi chladný."

"Jak to - chladný?"

"Vím, že znáte manželství, ale znáte lásku?"

"A proč bychom neměli znát lásku?" divil jsem se.

"Myslím lidskou, pozemskou, zalíbení, zamilování, touhu."

"Proč ne?"

"Musel jsi poznat, že se nám líbíš! Nespustíme z tebe oči. Já také ne! Ale ani laskavým pohledem nám neodpovíš. Žádné."

Ach tak, pomyslel jsem si. Má na mysli milostné hry, které mi připadají trapně směšné.

"To bys mě nemohl mít rád?"

"A proč?"

"Jsem nejhezčí a jsem baletka!"

"Měla bys vidět baletní scénu na Gemu, kde každý pohyb prstem má hluboký význam, každé pohnutí hlavou."

"Tohle vím, tohle mi nepovídej. Měj mě rád, alespoň chvíli, polib mě!"

Popleskal jsem ji po tváři a odvrátil se od ní.

"Iгоре," zavzdychala.

Ale já už nic. Vyhoupl jsem se na zábradlí, zneviditelněl a letěl domů.

Ještě dva dny.

Mezi mladé už nepůjdu. Řeknu Robinovi, aby šel se mnou k jezeru, a možná, že půjde i Liv.

Šel se mnou jen Robin, a vzal s sebou motorový, dojemně nemotorný člun. Ale užili jsme si to! Liv nechtěla jít. Napsala ty své básničky a měla pozvanou malířku, která jí udělá do knížky ilustrace.

Večer jsme byli sami. My tři, Lingam a jeho družina. Měli jsme závěrečnou poradou, protože zítra začíná průzkum. Museli jsme se hodně najíst, aby přizpůsobení bylo utvrzeno, abychom měli dostatek fyzických sil. To byl zážitek! Byla jen pozemská jídla, připravená stálou hospodyní, a šedí d'áblové nad tím prskali a odfrkovali. Spasitelé planety! A chovali se jako Honzova telata, kdyby s námi telata jedla u jednoho stolu. Já a Lingam jsme v těchto jídlech vytrénovaní z Pustinky. Všichni jsme si oddechli, když bylo po jídle. Ale snáze se hovořilo, protože d'áblové nebyli schopni slova, naprosto vyčerpaní knedlíky s křenovou omáčkou. My ostatní jsme se dohodli snadno.

"Mám přesný plán," řekl Lingam. "Ale můžete ho doplnit, nebo v detailech změnit."

"Jen mluv," řekl Robin.

"Tak tedy navrhuji, abychom se rozdělili. Já půjdu až tam, kam sahají meliorace divočiny za říší, to znamená na západ. Zpátky půjdeme na východ, přes říši, přes pastviny, přes hory a tak dále. Igor půjde proti mně. Začneme hned za jezerem, a protože je zlatý, může - ovšem v minimální míře - navazovat jednorázové kontakty s lidmi."

"S divochy?" zeptal jsem se.

"Jak jsi na to přišel?" divila se Liv.

"No, zaostalejší jsou," připustil Lingam.

"A dál?" ptal se Robin.

"Sejdeme se na východní hranici Devátého státu a řekneme si, co dál."

"To mi připadá rozumné," řekl Robin. "Pro Igora bude ta cesta zkušeností, a také víc pozná mezi lidmi v běžném životě, než v mimořádné situaci."

"S tím souhlasím," řekl jsem já. "Chci jít sám."

"Ne!" namítla Liv.

"Není se čeho bát," řekl Lingam. "Vždyť bude mít mikroviman a může být neviditelný. A bude mít větší volnost, na nikoho nebude muset brát ohled. A co vy?" obrátil se na Robina a Liv.

"My máme práci tady," řekla Liv. "Já se chci dolů také podívat, moc to chci, za určitými lidmi. Ale počkám si na Igorovu zprávu."

A tím debata skončila.

Byl jsem vzrušený a šťastný.

Liv by mě byla ráda o leccčem poučovala, radila - ale já jsem nechtěl. Já chci dobrodružství!

Zítřka skočím přes jezero do Neznáma...

5. kapitola

Nakruun:

Vstávala jsem dnes trochu později. Lůžka mých sester už byla ustlána a bylo ticho. Neozýval se obvyklý ranní halas z ložnice bratří. Ticho, pusto a zima. Tento týden se poprvé ochladilo, dříví je málo, a tak se v domech ložnic ještě netopí, a v domě odpočinku se topí jen večer. Roztřásla jsem se, jakmile jsem na sobě necítila přikrývky. Oblékla jsem se rychle a spěchala jsem do ložnice rodičů. Ani tam už nikdo nebyl. Ale zůstala jsem tam. Byla již vyvětráno, a přesto zde voněl vosk svící. Matka zase pracovala celou noc! Celou noc psala, pak ráno bez odpočinku probudila děti a odvedla je do domu chův, aby se takřka bez zastavení vydala do školy mládeže připravované na učitelská, vychovatelská a bylinkářská povolání. Pro bylinkářství získala vědmy z usedlostí zlatých, to ostatní učí sama.

I já jsem její bývalá žákyně. Sedla jsem si na její postel a začala jsem se česat jejím hřebenem. Ubohá, udřená máma! Jestlipak jí ještě bolí zuby? Včera jsem jí přivezla vodu ze studánky při usedlosti Salí, která je prý nejúčinnější pro přípravu odvarů na obklady. Zkouší s těmi bolestmi už tak dlouho. A má už zubů tak málo, a hlava jí také pořád pobolívá. Táta zase trpí na bolesti kloubů, je celý shrbený a těžce se mu chodí. Vlastníma rukama pomáhal při žďáření našeho sídliště, při dobývání dřeva a kamene, kus jeho práce je na každém domu naší komuny, dřel a všechno řídil, a k tomu ještě úplně sám stavěl tiskárnu a zaučoval sazeče, a totéž dělali všichni první mužové komuny, výrobci drsných plachet nahrazujících papír, tesaři, kováři, zemědělci, pekaři - teprve v posledních několika letech přebírají jejich práci mladí chlapečci i dívky. Všichni musí pracovat, všichni mají nějaký úkol.

Je nás hodně. Hodně dětí zelených otců a zlatých žen, každá rodina jich má nejméně deset, nás je dvanáct. A jen my jsme z rodičů, kteří jsou oba zelení, Taifuun i Berens. A ovšem, je tu i množství zcela zlatých, potomci dvojic, které se k Berensově komuně připojily už tehdy, kdy vznikla, před necelými třiceti lety v horách v té pohnuté době, kdy území mezi horami a jezerem hrozila expanze nepřátelských vojsk. Teď už na ni nikdo nemyslí. Pastevci, kteří jsou v létě na druhé straně hor, nás ujišťují, že je v sousední říši klid.

Ale stejně je území naší veliké komuny opevněno vysokou hradbou, a naši muži sestrojili obranné zbraně. Máme vysokou pozorovací věž. Nebojíme se! Uchráníme i domorodé obyvatelstvo, které žije volně, mimo komunu, v prastarých usedlostech, roztroušených po jedné, po dvou, po třech, nejvýše po čtyřech na celém území. Jsou s námi spřáteleni. Kdyby hrozilo nebezpečí, máme pro ně připravené ubytování, stáhli by se k nám i s dobytkem, dostali by pušky a společně bychom se ubránili!

Žít trvale s námi, nemít soukromé domy a žít ve všem všude společně, to nechtějí. Jen občas někteří mladí manželé se k nám nastěhují, ale ne všichni zůstanou. Dosáhli jsme toho, aby alespoň na čas posílali do našich škol mládež. Vychováváme jim řemeslníky a učitele. I z těch někteří zůstanou u nás, ale většinou jen ti, kteří zde uzavrou sňatek s někým z našich. Pro ostatní je náš život příliš tvrdý, nepohodlný a plný práce pro muže i ženy. I my, komunou zrození a vychovaní, někdy trpíme, toužíme po hře a po radosti. A obdivujeme nadlidskou sílu našich rodičů, kteří sami sebe prohlašují za obětovanou generaci. My prý máme všechno mnohem lehčí.

Kdyby alespoň nebyla taková strašlivá zima! Mám ještě na matku čekat? Do včerejška jsem jezdila domů každý den. Jsem jedna z učitelek, které pracují v komplexu poměrně blízkých usedlostí, v usedlosti, která vlastního učitele ještě nemá. Zato mají tři rozvětvené, mnohočlenné rody, celkem dvacet pět dětí! Dojížděla jsem domů každý den, ale dnes už na té usedlosti zůstanu. Přes zimu není možné podstupovat ty hodiny jízdy plískanicemi.

Těším se na to!

Nebude na čas společného domu ložnic, domu odpočinku, domu koupelí. Budu žít s rodinou, budu mít teplo, jídlo pro mě bude připravené, a v pokojíčku, který mi dají, budu mít kromě postele ještě také svůj vlastní stůl, svoji židli a skříň. Nebudou mě trápit mladší sestřičky, věci budu mít na svém místě. A budu mít přesně vymezený pracovní čas, jak si ho sama určím. A... Ale tím spíš musím počkat na matku, abych se s ní rozloučila.

Konečně matka přišla a z domu pokrmů mi přinesla čajový odvar s troškou medu a kousek chleba. Byla zabalená do houně a hlavu měla ovázanou teplým šálem.

"Nakruun, to jsem ráda, že jsi na mě počkala a neodešla jsi bez snídaně."

"Musela jsem počkat, mamí, nemohla jsem odejít bez rozloučení."

"Dnes tedy nepřijdeš?"

"Je už hrozná zima."

"Ano, ano, máš pravdu. Škoda."

"Stačíte sama na děti? Je vám už líp? Co zuby?"

"Nedělej si starosti, má Nakruun. Mysli na svou práci. Ale líp mi je, opravdu."

"Pošlete pro mne, kdybyste mě potřebovala."

"Na to nemysli. A jez."

Uvolnila si houni u krku a sbírala své papíry.

"Napsala jste novou učebnici?"

"Ale dítě, jak bych mohla! Co nového jsem se mohla naučit? Nové knihy nedostaneme, do knihoven říše se nedostanou ani obyvatelé států, pokud jsou tak nevýznamní jako já. A vymýšlet si něco? Už nic nevím. Píšu tátovy postřehy a myšlenky. Ale on také už na nic nového nepřichází. Chudák starý! Stále dokola maluje své dávné obrazy života komuny. Věří, strašně věří, že dokážeme vybudovat spravedlivý svět. A já věřím s ním. To musíme všichni."

"Nemáme spíš čím dál tím větší bídu?"

"To je přechodná doba, překonáme ji, a pak..."

"Už musím jít, matko."

"Já také."

Přišla ke mně a políbila mě.

Byla dojatá, ale neslzela. Na to byla příliš unavená.

Projížděla jsem na koni několik ulic komuny mezi holými domy. Jsou tak smutné oproti domům usedlosti! Tak, beze vší výzdoby, bez záplavy listů a květin. Není čas. Tady není čas vůbec na nic. Pracujeme, máme děti, učíme je, stále pracujeme a věříme v budoucnost. Moji starší sourozenci už založili své rodiny a mají ložnice v jiném domě. Setkáváme se v domě odpočinku a popovídáme si. Matka je vždycky políbí. Na nic víc není čas.

Mně je dvacet let. Jedu mrazivým, šedivým, bezútěšným ránem do práce. Já nevím jak ostatním, ale mně se zdá, že je to smutný život. Nevím jak ostatním, protože při setkání se řeší docela jiné problémy, než otázky osobního, soukromého štěstí.

Vyjela jsem ze střežené brány a ocitla jsem se přímo na polní cestě k lesu. Polní cesta patřila k usedlosti komuně nejbližší. Ale ta nebyla mým cílem. Obrátila jsem se směrem na východ a jela pěšinkou, kterou jsem si sama za ta léta vyšlapala v půdě ležící ladem. Bylo ještě velmi mrazivo, ale obloha byla nyní jasná a slunce stoupalo. Za chvíli se jistě oteplí a cesta bude příjemná. Jen v lese bude stín, a lesem pojedou dlouho.

Ve velké světnici velké usedlosti, v níž jsem učitelkou, mě uvítalo přilnavé teplo. Vydechla jsem ulehčením, když jsem pohlédla na rozžhavenou plotnu, na stůl prostřený barevným lněným ubrusem, na pečlivě vyřezávané stoličky kolem něho a na denní lehátko s množstvím různobarevných polštářků. Něco takového se u nás nevidí. Nikdo by se neuložil ve dne, leda nemocný, a ten by musel buď do ložnice nebo do domu léčby. A neměl by kolem sebe rozkošné polštářky a už vůbec ne barevné. Pěstujeme len, tkáme, ale neumíme ho ještě barvit, a oni nás to nechtějí naučit. Mnoho věcí nás odmítají učit - dokonce i tehdy, nabízíme-li naše učení. Můžou si dovolit odmítnout. Vědí, že se musíme spokojit s tím nejzákladnějším, že potřebujeme jejich léky z rostlin, které u nás nerostou. Ale na to jsem nemyslela. Byla jsem ráda, že jsem v teple, a rychle jsem odehnala bolestnou vzpomínku na nemocné rodiče. Byla jsem ráda, že se hospodyně od kamen na mě usmála, vyšla mi vstříc, nechala mě usednout a hned mi nalila talíř horké polévky.

Všechny děti rodu byly se starými tetami v místnosti s policemi plnými hraček, s obrázky na stěnách a se stolem po celé délce obdélníkové světnice. Tety se jim nevěnovaly. Předly, a děti

si hrály, dělaly si co chtěly. Pokud se nepopraly a žádné nezaplakalo. Děti mě uvítaly. Vyvolala jsem si ty nejstarší a odvedla je do pokoje zařízeného jako učebna. Děti si posedaly do lavic, a byly všechny baculaté a košilaté - košilky modré, bílé, růžové. Já ve své haleně z nebarveného lnu jsem si vedle nich připadala jako stín.

"Co bylo posledně, Galensi?" zeptala jsem se.

"Počítali jsme na stránce dvacet tři!" řekl mi on a ještě dvě další děti.

"Dobře, otevřete si učebnice."

I tyto učebnice počtů napsala máma Taifuun. Šeredný papír, neúhledná vazba, ale dokonalý tisk a dojemně pečlivě vypracované příklady kvůli zajímavosti a srozumitelnosti.

Hodina začala.

"Počtů necháme, a..."

"Slíbila jsi nám pohádku!" hlásily se děti, šťastné, že se do počítání nepouštíme.

"Máte pravdu! Mám s sebou novou pohádkovou knížku, kterou pro vás napsala teta Taifuun. Víte přece, kdo je teta Taifuun?"

"To jsi nám říkala posledně! Ona sbírá pohádky země mezi horami a jezerem, a pak je píše, aby na ně nikdo nezapomněl!"

"Ano, a já vám tedy jednu přečtu."

Začala jsem číst. Taifuun skutečně pohádky sbírá, ale upravuje je za výchovným účelem. Kruté šedé d'ábly mění ve vykořisťovatele, majitele dílen a přemáhající je zlaté v prosté pracující lidi, toužící po spravedlnosti - podle Berense. I samotného Berense tam občas dostane, někdy zdařile, někdy méně zdařile, někdy tak nevkusně, že ty pasáže prostě nepředčítám. Bílá strašidla kolaborující s šedými d'ábly nevynechává, ale ta nikdy neobživnou a nepřevzou zápletku děje. Děti poslouchaly. Ty pohádky jsou všechny obměnou jednoho motivu vítězství hodných nad zlými, ale děti to baví právě proto, že vědí, jak to musí dopadnout.

"Líbila se vám?"

"Ano! Já kdybych potkal šedého d'ábla, taky bych se nebál!"

"Já bych se ho chytla a musel by mě naučit, jak být neviditelná!"

"Já chci taky umět zneviditelnět!"

Galens byl zticha a přemýšlel.

"Tobě se to nelíbilo, Galensi?"

"Když ty nikdy nepovídáš o Zlatém městě."

"V téhle knížce o něm není, ale teta třeba o něm v další knížce napíše."

Ale věděla jsem, že nenapíše. Ve Zlatém městě pohádkových příběhů je stále slunce, nikdy tam není zima, lidé mají křídla a trhají plody ze stromu života, na němž roste všechno, po čem kdo zatouží. A koupají se v jezeře a křídly v něm dělají vlny, ženoucí se na západ, a ty vlny jsou tak veliké a mocné, že odeženou každou loď, která by chtěla plout k Zlatým břehům. Takové pohádky jsou podle Taifuunina přesvědčení nemorální, vedou k bláhovým snům a nechuti k práci. Ale to jsem Galensovi nemohla vysvětlovat.

Někdo se zasmál. Byl to dospělý smích. Mezi dveřmi stála Falsuun, dívka v mém věku, jediná neprovdaná z dcer. Ještě si nikoho nepřivedla domů, ani na jinou usedlost za manželem neodešla. Ráda takto tajně poslouchala a pak se mi smála.

Kdysi ji tu učila Taifuun, ale jen nejzákladnější počty, čtení a psaní, a jen krátce, měla příliš mnoho žáků a pomalu každý rok nové vlastní dítě. Falsuun se vlastně učila se mnou znovu. Vysmívala se mým metodám a mým rozpravám s dětmi, ale bavily ji.

"Jsi úplně jiná, než tvá máma. Jen košili a houně nosíš stejné."

Ona sama chodila pečlivě oblékaná, vymýšlela si ozdůbky, korálky, volánky, stužky, a sama si taky šaty barvila a tajemství barev neprozradila.

Pozvala mě i děti k obědu. Řekla jsem jí, že už jsem dostala polévku.

"Jen pojd', polévka je málo. U nás se na rozdíl od komuny skutečně jí."

"A u nás ne? Nikdo u nás nemá hlad."

"Ještě to! Hlad!" řekla výsměšně.

Stiskla jsem rty. Ale ona mi položila ruku na rameno.

"Nakruun, neurážej se, já to tak nemyslela."

Usmála jsem se na ni a šla s ní do kuchyně. Děti šly k tetám, a tak jsme jedly samy dvě.

Hospodyně mi dala velkou porci. Měla jsem na jídlo chuť, ale za chvíli jsem měla dost. Tentokrát Falsuun nic neřekla. Přemýšlela.

"Nakruun, ráno jsi jistě vymrzla. Mám připravenou koupel, chceš se vyhřát?"

To bylo blaho, které mi nabídla málokdy. Vlastně jen tehdy, když mi chtěla vyprávět něco, co neměli slyšet ostatní. To jsme šly do komory, Falsuun sundala z kamen veliký hrnc horké vody, nalila ji do kruhové díže a přidávala tam výtažky z rostlin, voňavé esence a studenou vodu, až bylo všechno správně teplé a lahodně vonné. Vlezla jsem si dovnitř, jen hlava mi zůstala suchá, Falsuun si sedla na židli mezi kamna a díži, aby mi mohla přilévat teplou vodu, a potom, opocená a červená, mi povídala.

Tentokrát jsem začala sama:

"Prožila jsi něco zajímavého?"

"Moc zajímavých věcí," řekla a zamrkala.

"Tak povídej."

"Chci tě o něco poprosit, Nakruun. Potřebuji pomoc."

"Když to bude možné," řekla jsem nejistě.

"Podívej, zítra je ve městě výroční trh. A já tam musím jít! Samotnou mě nepustí, chápeš? Poslali by se mnou bratra nebo některou tetu, a to se mi vůbec nehodí. Chci, abys jela se mnou ty!"

"Co já bych tam dělala? Nikdo z komuny nechodí tam, kde se prodává! My nemáme žádné peníze a nemáme ani co prodat. Kdo tomu uvěří, že najednou chci s tebou jít?"

"Ale musíš! S tebou mě pustí, a ty mě nezradíš. Řeknu jim, že ti chci něco koupit sama. Třeba šátek - dojme je to, jak jsem najednou hodná."

"A co tam chceš vlastně vyvádět?"

"Chci se tam s někým potkat! Chci s ním mluvit! Vyvádět nechci nic."

"S ženichem?"

"To právě ještě nevím."

"Ale oni by přece byli rádi, kdybys měla ženicha!"

"Ale ne tohoto."

"A kdo to prosím tě je? Musíš mi to říct! Jinak s tebou nepůjdu."

"Je z druhé, z té západní strany hor."

"Pastýř? Ale co by mohli mít proti pastýřovi? Ten by tu přece byl co platný i s celým svým stádem!"

"Ty nic nevíš. A oni taky ne. Na druhé straně už nejsou jenom pastýři. Když se budovalo nové západní podhůří, přišli tam ti noví, bývalí zlatí dělníci z dílen z Devátého státu - to po tom požáru, víš? A také někteří sluhové, kteří už nechtěli sloužit zeleným, a byli dost chytrí, aby..."

Víc říkat nemusela! Dělník! Vykořisťovaný člověk, který šel za svobodou! Představila jsem si, jak budují to nové západní podhůří, jak tam pracují. Možná, že na druhé straně hor vzniká další komuna! A my nic nevíme! Pastýři k nám chodí každý rok, nosí nám noviny o říši, dávají nám sýry za Taifuuniny knížky pro děti a nic nám neřeknou! Já jim dám! Ti budou koukat, že já vím! Až tohle uslyší Taifuun!!!

"V tom případě s tebou určitě pojedou a těším se, že si s ním také popovídám."
Falsuun blaženě pokývala hlavou a řekla mi, abych vylezla.

Je tma. Venku fičí vítr. A mě čeká lehounká postýlka a sen o zítřejším setkání...

6. kapitola

Nakruun:

Je ještě jeden druh pohádek, které matka Taifuun nevypravuje dětem. Jsou o životě páva ze stříbrného stromu. Ten páv přilétá se svými družkami do dvorů usedlostí a krmí se zrním s domácími ptáky, chovanými pro vejce. I jeho slípky snášejí lidem po celý čas, pokud není doba k vyvedení mláďat. Ale nebydlí s domácím ptactvem, není zavírán na noc, žije v koruně vzácného stříbrného stromu s nezvykle velikými dužnatými listy, které v sobě mají látky, bez nichž páv nemůže žít. Kde nejsou stromy, tam nejsou ani pávi. Kde zahyne strom, odtud uletí pták. Jestliže je uvězněn, zahyne. Vypěstovat strom se nikomu nepodařilo. Je záhadný... Páv je každou usedlostí uctíváný a chráněný jako poklad. A skutečně je pokladem. Vejce, která jsou tvrdá a třpytivá jako ze stříbra, zvonící a hladká a vždy stejného tvaru, začali před mnoha lety žádat pastýři ze západní strany hor výměnou za látky a nástroje a nádobí vyrobené v Devátém státě. Protože od nich je začali žádat lidé z Devátého státu. Brzy se prý cena stříbrných vajec rozšířila po celém světě a kovové peníze v říši mají prý cenu tolika či tolika stříbrných vajec. Ta cena se prý mění, ale tomu nerozumím.

Vyprávěla mi to Falsuun při cestě na trh. Seděly jsme v lehkém vozíku, taženém jedním koněm. Vezly jsme lněné látky a hlávky červené zeleniny, která je prý na usedlosti Falsuunina rodu nejlepší. A vezly jsme také košíček vajec páva, za která si chtěla Falsuun nakoupit. Také mi vylíčila co. Musela mi to povídat jako dítěti, protože já nikdy na trhu nebyla. Ostatně, posledních deset let je trh pro nás zakázaný přímo od Berense. Ale to jsem Falsuun neřekla. Berens mi to jistě odpustí, až mu řeknu o těch nových lidech ze západu.

"My tu máme jen len, ale na pastvinách chovají chundelky a stříhají je a za vlnu dostanou v Devátém státě krásné spředené látky, které jsou hebké a hřejí. V Devátém státě je sami nesprádají, prodávají vlnu do Třetího a Čtvrtého státu, kde přádelny jsou a kde se také šijí oděvy.

Pastýři vozí látky na naše trhy a nechtějí za ně nic jiného než vejce páva. Látky jsou drahé! Za celý košíček vajec dostanu kousek na jedny šaty."

"Nosíš krásné šaty! I ty lněné."

"Máme dva stromy s pávy," řekla spokojeně.

"My nemáme žádné."

"Byla to hloupost stavět veliké sídliště tam, kde nerostou. My neříkáme komuna, nýbrž země bez pávů."

Co jsem měla odpovědět? Nic. Ale začala jsem přemýšlet o našem životě. Je naše bída zapříčiněna pouze tím, že nemáme pávy? Falsuun si zřejmě myslí, že ano. Ale já jsem měla pocit, že tak jednoduché to není. Berens je snílek, to je pravda. Ale není hloupý! Nikdo u nás není hloupý. Ale chodíme v hadrech, nemáme útulné domovy, je nám zima a nejíme tak dobře, jako lidé z usedlostí. Ceníme si nade vše svobodu, rovnost - a myšlenky. Ale jsme skutečně svobodní? A jsme rovni lidem mimo komunu? Máme myšlenky, i já teď mám myšlenky. Ale změní to něčím můj život?

"Nakruun! Já teď dostala strach, že nepřijde!"

"Ženich? Neslíbil ti to?"

"Slíbil. Ale co když nemohl, nebo onemocněl?"

"Moc by tě to trápilo?"

Zasmála se. "Jsem netrpělivá, tolik po tom toužím, abychom se viděli!"

Na tržišti už bylo plno. Boudy, plachty, lidé. Některé vozy vjížděly až mezi stánky, pokřikovalo se, nálada byla vynikající. Lidé z města se hrnuli ke stánkům s máslem a sýry, venkované z usedlostí tíhli k řemeslným výrobkům, především však do stálých obchodů, pokud šlo o dražší věci jako jsou třeba pluchy a vozy. Ale to vůbec nejdražší bylo přece jen ve stáncích, a prodávající museli být pastýři, protože tu byly látky, ozdoby, střevíce a nálevné lampy, výrobky z říše.

Těšila jsem se, že uvidím některého známého pastýře. Ti, kteří chodí každý rok do komuny, říkají, že chodí i na trhy. Ale všechny tváře byly cizí. A měly docela jiný výraz. Nebyly ošlehány větrem, neměly ty typické zářící oči a ten nenapodobitelný dobrácký výraz. Tihle lidé byli - nedá se to říct jinak - studení. Mluvili mnoho - na rozdíl od všech pastýřů, které jsem poznala. Ale neusmívali se. A jak mi později řekla Falsuun, chtěli mnohem víc vajec než ti dřívější za stejné zboží. Falsuun stála nešťastně se svým košíčkem. Měla málo. Já jsem držela dva velké koše a čekala, kdy se mi Falsuun rozpláče. Ještě ke všemu, její milý tady nikde nebyl.

Přišly k nám městské ženy a chtěly červené hlávky. Chtěla jsem Falsuun pomoci. Ale ženy se na mě podívaly, a když z pod šátku zatemněla má barva, odstoupily a řekly: "Od zelených nekupujeme."

Falsuun mě nešetřně odstrčila a křikla: "To je má služka, prodávám já!"

Prodala všechno, ale marně žádala vejce. Dostala jen několik lžic, které si přála koupit hospodyně z usedlosti.

Lněné látky jsme odnesly zpátky do vozu.

"Proč jsi řekla, že jsem služka? Zelení lidé nejsou sluhy."

"Dej mi pokoj! Chtěla jsem prodat."

"My nejsme ponížení!"

"Co je ti po nich? Ať si myslí co chtějí! Já vím, že služka nejsi. Tak co?"

Bylo mi hořko... Vždyť ve skutečnosti jsem ponížení cítila. Ne pro svou barvu! Ale pro ty houně, které jsem měla místo pláště, pro tu skutečnost, že si na velkém trhu nemohu koupit ani to nejlacinější. V komuně neexistuje soukromé vlastnictví. Nejsou tam peníze ani vejce, bohatství usedlostí.

Už jsme šly k vozu, že odjedeme. Milý nešel a peněz na vlnu nebylo. Falsuun měla plné oči slz a zlobila se. Hlavně asi proto, že jsem byla svědkem jejího zklamání. Už jsme vylézaly na vůz, když se ozval zvučný hlas:

"Falsuun! Snad bys mi neutekla!"

A byl to ženich! Seskakoval z krásného nového vozu, divocí černí koně ještě tancovali, jak prudce je zarazil. Šel k nám dlouhými kroky, nijak nespěchal. A my jsme čekaly.

Falsuun vyjekla a v mžiku byla ze svého vozu dole.

Myslela jsem, že se obejmou, ale jen si podali ruce. Falsuun se nervózně smála, on na ni sotva pohlédl a hned se díval na mě.

Uviděla jsem jeho pěknou, pyšnou tvář, jeho oči. Byl to jeden z těch nových - studených...

"Co si to vezeš" zeptal se posměšně, jako bych já byla jen Falsuunina věc.

"Ty nevíš?" divila se.

"Snad to není..." ještě jednou se na mě podíval, teď zvědavě.

"Ano! Přál sis přece, abych ti sem přivedla Berensovu dceru."

Vztyčila jsem se na voze: "Falsuun, co to znamená?"

Falsuun nic. Ale on, když viděl, jak důstojně se tvářím a mluvím, dostal úplný záchvat smíchu.

Když ho smích přešel, zvažněl a poručil: "A teď dívky, do práce!"

Měla jsem se urazit a odmítnout. Ale kam bych šla? Mohla jsem se rozhněvat na Falsuun, říct jí, že už u nich nebudu učit... Ale povinnost učit mi uložila komuna. A moc jsme potřebovali tu trošku jídla, kterou na vánoce dostanu jako plat.

Postavili jsme velký, oslnivě červený stan, a vyložili množství těch nejúžasnějších látek i hotových šatů a plášťů, všechno z barvené vlny. Všichni boháči, z různých usedlostí, se k nám nahrnuli. Ženich prodal všechno, až na jeden blankytně modrý lehoučký plášť, který dal nakonec Falsuuně jako odměnu za naši práci.

"Slíbila jsem Nakruun šáteček," řekla mu stydlivě.

"Už jsem všechno vyprodal."

"Ale také pracovala!"

Zamračil se, ale pak si to rozmyslel. Měl na krku žlutou šálku, tu rozvázal a podal mi ji. První barevná tkanina! Moje! Moje? Copak bych i ji nemusela odevzdat komuně? Nepotřebujeme dary! Ale tohle je mzda.

Protože jsem se rozmýšlela, vytrhla ji Falsuun z jeho rukou a řekla: "Vezmu ji k sobě a dostaneš ji o vánocích."

Potom jsme naložili sudy vajec a červený stan do ženichova vozu a já připomněla Falsuuně, že bychom už měly jet domů.

"Nechci!" řekla.

"Ještě chvíli," řekl ženich. "Pojďte, koupím vám něco k jídlu a k pití na zahřátí."

"Do hospody?" zeptala se Falsuun šťastně.

"Do té nové, do té nejlepší," řekl on.

"Ale Nakruun zůstane tady! Nepustí nás tam se zeleným otrhánkem."

"Se mnou pustí každého! A chci s ní mluvit."

"A kdo bude hlídat tvůj vůz?"

"Snad si nemyslíš, že by ho uhlídala!"

Hvízdl. Okamžitě u nás byli dva muži ve stejném šatě. Také studení! A přes ramena měli ty vražedné zbraně, co se vyrábějí v Devátém státě. Prý byli stále nablízku, ale já si jich nevšimla. Dívala jsem se na kolemjdoucí, co tomu řeknou. Ale nikdo nic. Byli na to zřejmě už nějaký čas zvyklí.

V hospodě bylo teplo a bylo tam dost lidí. Ale my jsme vešli do další místnosti, kde bylo lidí jen pár a byli potichu. Na stolech byly lněné látky a v hliněných nádobách i květiny. Přišel k nám hospodský a za jedno paví vejce donesl polévku, maso, kaši s medem a sladký nápoj z palmové šťávy. I my v komuně máme palmovou šťávu, ale je jen pro děti, protože za šťávu nám pastýři dávají svíčky a mýdlo.

"Kde jsou pastýři, kteří chodí k nám? Myslela jsem, že se tu s nimi setkám," řekla jsem.

"Všechn obchod jsme převzali my," řekl.

"Kdo vy?"

"Ale vždyť jsem ti to říkala," povídá Falsuun.

"Tys jí to řekla?"

"No a? Je to snad tajemství?"

"Ale ne. Jsme přistěhovalci z Devátého státu. Staráme se o všechno co je mezi Devátým státem a horama. Postavili jsme si domy a kupujeme od pastýřů všechno mléko co sami nespotřebují, a všechno od chundelek, sýry i vlnu. Prodáváme u vás i v Devátém státě. Pastýři od léta už nikam nesmí, nesmí prodávat sami. Mají od nás všechno, bydlení, zboží a ... no zkrátka všechno."

Stěží jsem chápala, co mi vlastně říká. Jen jedno mi leželo v hlavě.

"A to k nám před vánocemi přijдете vy?"

"Co bychom u vás dělali?"

"Připravili jsme šťávu a knížky."

Zasmál se. "My máme věci! Z celé říše! A vy nemáte co prodávat. Leda Berensovy knihy! Myšlenky! Chachá - to nikdo nechce! Anebo špinavé zelené haranty?"

"Přestaň!" vykřikla jsem.

"Jo, kdybyste ještě měli rudu."

"Cože?"

"My všechno víme. Vyzpovídali jsme si pastýře. Melete z posledního. Nedívej se tak nechápavě. Obsadili jste usedlosti, z nichž se lidé dávno předtím odstěhovali, protože jim zahynuly paví stromy. A byla už téměř vyčerpána hrnčířská hlína a ložisko rudy také. Hádám, že už nemáte žádnou. Proto k vám už nikdo od nás nepřijde."

"Přijďte," vyjekla jsem vzrušeně. "Přivezte zboží, my máme rudy dost!"

Vytřeštil oči: "Cos to řekla?"

"Máme rudu, máme jí spoustu! Když jsme stavěli nový dům ložnic, objevili jsme nová ložiska. A není to jen ruda, a táhne se to až k hranici, Berens má lidi, kteří tomu rozumějí, Berens říkal, že je v tom pro nás naděje a že jednou..."

"Ruda? Ohromné ložisko?" Ženich byl tak bledý a jako kdyby nemohl pochopit nebo uvěřit.

"Promluví s Berensem," řekla jsem. "Určitě vám něco připraví. Jestli má ruda i pro vás cenu, přivezte vlněné látky a modré šátečky a..."

"Ne," řekl.

"Proč???"

"Tak ano, ale pod jednou podmínkou. Nikomu nic neříkej! Překvapíme vaše lidi. Přivezeme plné vozy a sami si pak naložíme rudu, sami si ji nakutáme, máme nástroje, které vy neznáte. Nebude to krásné vánoční překvapení?"

Najednou mě zamrazilo.

Neměla jsem mu to říkat!!!

Ale tolik potřebujeme jejich zboží!!!!

A bude při tom Berens. Bude vědět jak jednat, nedá se ošidit!

Celá zmatená protichůdnými pocity jsem řekla: "Souhlasím."

"A teď jdi do vozu," poručila mi Falsuun. "Chceme být také chvíli sami."

Když už jsme jely domů, zeptala jsem se zamyšlené dívky: "On si tě chce vzít za ženu?"

"Co je ti po tom," řekla vztekle, a už jsme nepromluvily.

7. kapitola

Nakruun:

Na den, kdy do komuny jezdí pastýři ze západní strany, jsem dala dětem úlohy a řekla jsem hospodáři, že musím odjet domů. Když to Falsuun slyšela, byla ráda. Vyhýbala se mi, nechtěla se mnou mluvit, snad se bála, že jí připomenu vlněnou šálku, anebo toho, že prozradím jejím rodičům, že má ženicha. Neřekla jsem ani slovo, ačkoliv nechápu, co by mohli proti té známosti mít. Ale je to známost? On mi vůbec nepřipadal jako Falsuunin nápadník, tím méně milenec. Ale co je mi do toho.

Vyjela jsem brzy odpoledne. Byl opět tak jasný den jako tehdy, když jsem sem přijížděla. Sotva jsem se ocitla v lese, spadla ze mě všechna tíseň, předtuchy i trpkost vůči Falsuun, zapomněla jsem na ni a celou mě zaplavila důvěra, že je všechno v pořádku, že se splní všechno, o čem sním, že přijedou Studení a dají nám za naši rudu věci, které mnozí z nás nikdy neviděli! A Berensovi samozřejmě všechno řeknu předem, ne že ne! Necítila jsem žádný závazek vůči Studeným! Tomu tak jde o radostné překvapení! Berens je určitě do naleziště nepustí. Připraví všechno předem - a z ruky do ruky. A musím Berensovi říct, že mají vždycky u sebe lidi s puškami. A musím... Ale to už jsem měla dávno promyšlené. Při cestě lesem bylo hezké jen snít. Měla jsem přivřeně oči, kůň šel zvolna, a stříbrné větvičky stromů lehounce cinkaly v slabém váně.

A pak se to stalo! Kůň prudce zastavil, zařehotal, vzepjal se, začal poskakovat po zadních - plašil se, ale proč? Jak jsem byla zabalená do houní, nemohla jsem se udržet. V hlavě tma, letím dolů... A vtom cítím, jak mě někdo zachytil, i kůň se utišil.

Otevírám oči. Stojím opřená o bok koně. Za rameno mě drží zlatý chlapec ve svítivě modrých šatech. Kůň je klidný, hlavu točí za mnou.

"Je ti něco?"

"Snad ne," říkám. Má obličej blízko mého. Hledám oči. Není to Studený, není to nikdo z nich. Ale je také úplně jiný, než jsou lidé z usedlostí.

"Promiň mi, kůň se mě lekl, proto se splašil."

"Viděl tě? Já tě neviděla."

"Spíš mě tušil. Kam jedeš, daleko?"

"Domů," řekla jsem. "Dost daleko. Ale co tu děláš ty? Odkud jsi? Za chvíli přijde velká tma!"

"To mi nevadí. Jsem na velké cestě. Jsem poutník."

"Ale..."

Zavrtěl hlavou, nechtěl abych se ptala.

"Ach, ty jsi zelená? A tady! To jsi jistě z Berensova tábora, mám pravdu?"

"Z jakého tábora? Z komuny! Anebo taky ze Světa bez pávů."

"Komuna? Tam bych se chtěl podívat."

"Vždyť můžeš. Někdy."

"Půjdu s tebou. Nasedni."

"Ale přijde tma!"

"Řekl jsem ti už, že mi nevadí."

Nasedla jsem a on vzal koně za uzdu. A nezdržoval mě! Šel tak rychle, že lehce stačil mému koni, i když ten zrychlil v mírný cval. Chlapec skoro letěl. Zdálo se mi, že snad ani nedělá kroky, a neunavovalo ho to. Vůbec nebyl zadýchaný!

"Slyšel jsem o Berensovi a Taifuun. Jsem moc zvědavý na to, jak si teď žijí. Prošel jsem pár usedlostí. To je ubohost! Představ si, že před katastrofou měli vyvinutý chemický průmysl, měli textilky i biograf."

"Co mi to povídáš? Co je to biograf? Ta slova vůbec neznám!"

"Ale já myslel, že Berens..."

"Asi toho o Berensovi moc nevíš," řekla jsem.

Podíval se na mě. Teprve teď si mě asi doopravdy prohlédl. "Ale ano. Vím dost, ale všechno z minulosti."

"Kdo jsi?"

"Jmenuji se Igor."

"Igorens."

"Správně. A ty?"

"Jsem Nakruun."

Dojeli jsme na kamenitý úvoz, cesta vedla z kopce do kopce. Igorens se věnoval koni a mlčeli jsme.

Kamenitá cesta se pak změnila v travnatou a po několika metrech jsme se již ocitli na té mé, vyšlapané léty učitelování.

"Co to znamená Země bez pávů?" zeptal se pak zamyšleně.

Vysvětlila jsem mu to.

"A to jste si neuvědomili včas?"

"Věděli jsme to, ale chtěli jsme si vystačit sami."

"Utopie."

"Cos to řekl?"

"Chtěli jste být živi Berensovými sny."

"To není pravda, Berens je rozumný, jenom nevěděl, nemohl vědět..."

"No co? Co nevěděl?"

"Doufal, že s námi lidé z usedlostí zůstanou spojení. Že ocení, co jim dáváme my."

"Už vím, teď už chápu. Oni lpí na svém vlastnictví a vy na své ideologii."

"Ne! Vlastně trochu ano, počkej, Berens ti to vysvětlí sám."

Brána. Strážce ani nevyšel z budky. Mě pochopitelně znal a Igorens měl za obyčejného hochu z usedlosti, který mě doprovází. Sama jsem si otevřela a zase za sebou zavřela.

Igorens se rozhlížel.

Nebylo tady dohromady co vidět. Jen pařezy po vykácených palvilech, a mezi nimi neduživé, maličké palvilky nové.

"Co je to za spoušť?"

"Potřebovali jsme nábytek do nových ložnic. A ty lesy venku nejsou naše, nesmíme si dřevo brát."

"Ale palvilky se nehodí na nábytek! Já o nich náhodou něco vím!"

"A co jsme měli dělat?"

"Tyhle stromy vypěstovala moje teta Vilma! Vyprávěla mi o nich!"

"Žertuješ! Tyhle stromy jsou tu celá staletí!"

"Mají hodnotné ovoce! Stačí sníst dva plody, a máš všechny látky, které tělo potřebuje! A dělá se z nich med a z mízy stromů nápoj. Sušené pecky jsou na topení, nabobtnalé zkrmuje dobytek. A co lýko? Lýko se hodí na provazy a rohože, z listů se dělá pletivo."

"Ano, to je pravda. Máme uvnitř zachovaný sad, ale musíme také bydlet! A musíme mít místo také na révu a na zeleninu."

"A na obilí. A co jinak?"

"Ať ti to řekne Berens."

Byli jsme v první ulici, šedivé, bez květin které zdobí prostranství mezi domy v usedlostech. Igorens si prohlížel holé domy s malými okny, všechny stejné - jeden jako druhý, a tvářil se dost zděšeně. Pak se ulice trochu rozšířila a domy po stranách byly větší a ještě bezútěšněji hranaté a těžkopádné. Dům pokrmů, dům odpočinku, škola pro děti, škola pro mládež, haly řemesel. Po ulicích už chodilo málo lidí, bylo po práci a kdekdo už byl v domě odpočinku, nebo už odpočíval v domě ložnic. Ale ti, co byli venku, vypadali stejně jako já, houně kolem těla a šátky na hlavách.

Podíval se na mě, chtěl něco říct, ale neřekl.

"A tady je dům správy."

"Tam půjdeme?"

"Je tam Berens. Musíš se ohlásit."

"Ty půjdeš se mnou?"

Z domu správy vyšel jeden z Berensových mužů, nabídl se, že odvede koně do stáje a zvědavě se díval na Igorensu.

Vstoupili jsme. U stolu ve správní hale seděl Berens a něco psal.

"Otče," řekla jsem.

Vzhlédl a usmál se na mě. Za ty dva týdny, co jsem ho neviděla, byl opět zestárlejší a strhanější.

"Potkala jsem muže, který říká, že je poutník a chce poznat komunu."

Otec vstal. Byl shrbený. Ale to mu neubíralo na jisté důstojnosti, která v něm byla stále.

"Vítám tě. Odkud jsi?"

Igorens se mu maličko uklonil a řekl mu své jméno.

"Jsi ze západní strany hor?"

Igorens mlčel a Berens se s tím spokojil. Měl to za souhlas. Také právě přišla velká tma a Berens zapaloval svíčku.

"Co bys tu chtěl vidět?" ptal se Berens.

"Všechno."

"Dobře. Dnes tu můžeš přenocovat a zítra tě někdo provede. Mnoho k vidění tu není, leda, že by tě zajímala práce hrnčičů, tavičů, kovářů a provoz služebních domů."

"Zajímají mě lidé. Sami o sobě."

Berens chtěl něco namítnout, ale rozmyslel si to.

"S prvním měsícem zajdeme do domu odpočinku. Ale s lidmi dnes není řeč. Zítra je den, kdy přicházejí pastýři, a každý mluví jen o nich," řekl s úsměvem.

Tedy i on se těší!!!

"Otče, musím ti něco říct, než přijdou."

A pak jsem mu všechno řekla. O Studených, o Falsuun, o rudě i o svých obavách.

Berens byl vzrušený. "Možná, že jsi skutečně udělala chybu! Možná, že ne. Budeme opatrní. Řeknu o tom jen správě a strážcům."

Pak se zadíval na Igorensu, kterému neušlo jediné slovo. A pak na mě! Oba nás napadlo totéž! Co když se vetřel do komuny, protože je zvěd? Dřív mě to nemohlo napadnout, protože vypadá docela jinak než oni!

"Igorensi," řekl pak otec. "Nenávidím omezování osobní svobody člověka. Ale jde o komunu. Nesmíš opustit komunu dřív, než pastýři přijdou."

"Chcete mě spoutat? Uvěznit?"

"Ne, ale budeš stále se mnou nebo s Nakruun. Spát budeš v ložnici bdělých strážců."

Bylo pozdní odpoledne a pastýři nepřijížděli. Velká ulice vřela rozčilením. Pak vyjelo několik strážců, vedených stařešinou komuny, který zná dokonale horské cesty, pastýřům naproti. Byla mlha, a třeba v ní zabloudili a nemohou z hor ven? Ale pak přišla tma, vyšly měsíce, a nepřišli ani pastýři ani naši strážci. Chvěla jsem se hrůzou. A se mnou jistě všichni zasvěcení do situace. Co se jen děje? A co se jim mohlo stát?

Otec povolal další strážce a poslal je do hor. Vrátili se za čas, který nám připadal nekonečný. Nevedli pastýře, nevedli první výpravu. Vezli ji na koních.

Všichni byli mrtví. Zastřelení...

A nikdo nic nechápal, nikdo nic netušil.

Přistoupila jsem k nim blíž a Igorens šel se mnou. Mezi mrtvými byli i dva pastýři, praví pastýři z těch, kteří k nám chodili každý rok..

Přišli nás varovat a Studení je dostihli?

Hledala jsem otcův pohled, ale on byl skloněný k Taifuun a něco jí vysvětloval.

Spatřila jsem mezi mrtvými stařešinu a konečně jsem začala plakat.

"Chudák starý," řekl Igorens.

"Žil tak dlouho, protože doufal," říkala jsem v pláči, "že nežli zemře, uvidí ještě svou Livruun, byl jejím sluhou a jejím přítelem a pomocníkem Robinensovým."

V Igorensově obličeji bylo najednou silné pohnutí, cukaly mu koutky úst. Vztáhl ruku a pohladil nebohého po vlasech.

"A teď odejdu," řekl.

"V noci? Kam bys šel?"

"Potřebujete pomoc! Nevidíš, že sami nic nezmůžete?"

Vzhlédla jsem k němu a nic jsem neviděla.

Zmizel, jako by se rozplynul.

8. kapitola

Halbi:

Olmuun říkala, že se začíná psát nová kapitola dějin mé slavné říše a že mám psát svou kroniku. Jinak píše všechno sama a někdy mi něco přečte. Nejvíc mi čte o velikých státnických činech mého božského otce, velekněze. Byl velekněz a vládl. Teď je veleknězem Olmuun, a já vládnu. Olmuun mi slouží, všechno vyřizuje, jedná s obyčejnými lidmi ze všech států, přijímá poselství, a pak mi to říká. Já jsem pro styk s obyčejnými lidmi příliš vznešený a poskvnilo by mne, kdyby se mě dotkli a zblízka se na mě dívali. Já vládnu, a to znamená, že z dálky přede mnou všichni poklekají, a jen nejvyšší hodnostáři a kněží mi smí líbat ruku. Olmuun řekla, že ani s nimi nemusím mluvit, protože i oni jsou hluboce pode mnou.

Olmuun mě učí vládnout. Slouží mi od mého narození, protože moje matka po porodu ztratila rozum a sama se zabila. Za deset let potom zemřel můj otec, a teď nemám nikoho než Olmuun. Mám nějaké příbuzné v Druhém státě. Olmuun řekla, že jsem příliš vznešený na to, abych se s nimi stýkal jinak než s ostatními poddanými. Chtěli se ke mně dostat lstí, nevím jakou. To vyřídila Olmuun. Na nic je nepotřebuju, oni jsou mi věrní, není s nimi žádná potíž, a Olmuun jim chytře dává hodně peněz, aby dali pokoj a nevnucovali se mi. Olmuun řekla, že už brzy budu mít manželku, protože je mi už skoro jedenadvacet let. Bude to kněžka z Prvního státu, jediná, která je mě hodna. Jo to Olmuunina neteř, a Olmuun má na sobě odlesk vznešenosti mé a mých rodičů, které oba milovala a ve všem jim pomáhala. A oni stejně milovali ji.

Už jsem svou nevěstu viděl, její rodina byla u mě na večeři. Dovolil jsem jí, aby mi políbila ruku a nemusela celou tu dobu přede mnou klečet. Já nerad píšu. A nerad něco čtu. Dělá to za mě Olmuun. Ale tuhle kroniku psát musím, aby moji potomci znali mou vznešenost a moudrost i z přímého podání, řekla Olmuun. Můj otec to také udělal. Ale psát mě stejně nebaví. Psát a číst

mě učila Olmuun. Na universitu jsem nechodil, abych mladíkům hodnostářů nezevšedněl, mohli by zapomenout na moji vznešenost a Olmuun by velmi plakala, kdybych některého musel dát ukamenovat pro prostofekost. Můj otec dal všechny drzé lidi kamenovat, a i když mu Olmuun řekla, kteří to jsou, trpěla, protože je soucitná. Profesori z university chodili za mnou. A Olmuun dbala na to, aby mě neunavovali nebo nenudili a aby se chovali s patřičnou ponížeností. Jsem dost moudrý a sdostatek geniální i bez učenosti, řekla Olmuun.

Ta nová kapitola dějin je, že JÁ, Halbi, jsem včera byl na cestě. Stavitelé, kteří dobývají divočinu, mě poníženě prosili, abych je poctil svou návštěvou a shlédl jejich dosavadní dílo. Blahosklonně jsem jim vyhověl. Olmuun řekla, že je to velké dílo a mé jméno musí být s ním spojeno na věčnost. Olmuun nechala ze Šestého státu přivést nejnovější velký a polštářovaný motorový vůz, abych měl dostatek pohodlí, a jela se mnou. Ten vůz se mi moc líbil. Rád si motorové vozy prohlížím zvenčí i zevnitř ve stájích paláce, a Olmuun má vždycky strach, aby mě nikdo neviděl, protože to prohlížení je skoro práce a to špinavá práce. Ale když Olmuun vidí jak jsem šťastný, nedovede mi bránit. Taky mě baví auta kreslit.

Když jsem sám, vždycky si kreslím. Vymýšlím si nová auta a taky někdy nové domy, a to se mě zmocňuje taková divná radost, unavuje mě, ale je nádherná. Olmuun říká, že se to raduje tvůrce ve mně, ale že se nemám kreslením vyčerpávat, protože mým božským posláním je tvořit říši, a to duchem. Když jsem si jel prohlédnout dobytou divočinu, tak jsem také tvořil říši.

Dobytá divočina, to je zatím jen široká upravená cesta, která vede skrz prales pořád dál. Z té cesty vedou odbočky ke žďárům, kde se začnou stavět sídliště nového Desátého státu. Už je tam materiál a houf obyčejných lidí. Nastěhují se tam lidi z přelidněných států, hlavně z Pátého a Šestého, a založí tam dílny, které budou zpracovávat dřevo a hrnčířskou hlínu a lidé budou dělat průzkum, jestli jsou kolem žďáru nějaká ložiska. Někteří lidé z university mi podávali hlášení, když jsem někde vystoupil a díval se okolo. Ale bylo mi zima a nudilo mě to. Olmuun byla také zima a taky moc neposlouchala a říkala - Vznešený Halbi vám důvěřuje, běda vám, jestli ho zklamete! Lidé okamžitě měli bezvýrazné tváře a němě se klaněli před mou vznešeností. Vzpomínám, že říkali, že zpočátku byly problémem šelmy a jiná velká zvěř, ale že je zaháněli ohněm a že se teď všechno stěhuje hlouběji do pralesa.

Ale pak přišlo něco opravdu zajímavého. Na konci umělé cesty se najednou otevřelo veliké zelené údolí. A zelený porost je tak vzácný! Vypadalo to, jako by tam pořád svítil zelený měsíc, a hlavně na řeku tak širokou, jakou jsem ještě nikdy neviděl. Teče od severu a v údolí dělá veliký oblouk zatáčející se k západu. A kolem údolí jsou skály, jednotlivé stříbrné skály, a všude kolem nich les.

"Chci, aby toto údolí bylo jen moje!" řekl jsem.

Všichni se mi jen uklonili.

"A co tu máme postavit, Vznešený?"

"To si rozmyslím. Zatím tu zakazují cokoli začínat!"

Už se mi nechce psát o cestě. Mám v hlavě to údolí a pořád si je představuju jako své dílo. Palác? Nebo menší dřevěnou stavbu? Představil jsem si vysokou, špičatou střechu. Vymyslel jsem si ji! Už ji mám nakreslenou. Skupinu takových domů! Jeden by byl Olmuunin, jeden bych dal své budoucí ženě. Škoda, že nemám víc blízkých lidí. Dovedl bych... Ale Olmuun by se zděsila,

kdybych ukázal stavitelům své kresby. Umenšovalo by to mou vznešenost, řekla by. A otec vydal zákon, že Olmuun má vždycky pravdu...

Olmuun ráno přišla a přečetla si, co jsem včera napsal. Pokývala hlavou, ale nic k tomu neřekla. Přišla tak brzy, protože hned ráno dorazili poslové s významnými poselstvími. Přečetla mi to první:

"Pátý a Šestý stát oznamují, že uzavřeli příměří. Už se tedy nikde v říši nebojuje. Pátý a Šestý stát nemají podstatné ztráty na životech, ale jejich majetky jsou velmi poškozeny. Ponižené se sklánějí před Halbim a prosí ho o pomoc při obnově dílen."

Řekl jsem jí: "To vyříd' sama."

"Ano," řekla Olmuun. "Ale je tu ještě něco."

Druhé poselství přišlo z Devátého státu, který se sice neodtrhnul od říše, ale jako kdyby byl už odtržený. Je nyní nejbohatší, má největší výrobu, a všechny státy se na něm stávají závislými. Pohlavár Tupens mi už jenom píše a dvakrát už vynechal slavnost v mém paláci, na které ostatní pohlaváři byli. A Olmuun nechtěla, aby byl potrestán. Prý si je nesmíme znepřátelit. A teď píše, že uzavřel spojenectví s Pastvinami, které se staly mocným samostatným územím, a že se po novém roce také osamostatní.

"To se nesmí stát," řekla Olmuun.

"Má říše nesmí být umenšena. Vezmeme si ty Pastviny."

"To není tak snadné," řekla Olmuun. "Devátý stát s Pastvinami jsou silnější, než celý zbytek říše po boji mezi Pátým a Šestým státem, které bývaly největší materiální podporou říše."

"Chceš snad říct, že je někdo mocnější než Halbi?"

"Nikdo není moudřejší," řekla.

"Co tím chceš říct?"

"Musíme si Devátý stát udržet! A naklonit."

"Má Halbi prosit?"

"Nikdy!" vykřikla.

Tázavě jsem se na ní zadíval.

"Halbi je moudrý a prozíravý. Halbi se ještě neoženil. Halbi si vezme za ženu kněžku z Devátého státu! Před takovou poctou couvne každá vzpoura!"

"Ale já už mám nevěstu! Tu z Devátého státu neznám!"

"Má neteř se obětuje pro říši a vzdá se tě!"

"Máš vždycky pravdu," řekl jsem nejistě.

"Pošlu do Devátého státu poselství."

"Jaká je? Jak se jmenuje?"

"Unauun. Je hezká. Má rúse vlasy jako..." Nedopověděla, a já se už na nic neptal.

Olmuun chvíli váhala. Poprvé jsem ji viděl nespokojenou. Poprvé se hněvala, že musí dělat něco, co je proti její chuti.

"Nelíbí se mi to, Halbi. Ale není jiné cesty."

Pak hned odešla, ani ruku mi nepolíbila. To bylo něco mimořádného...

9. kapitola

Halbi:

Hledal jsem Olmuun a konečně jsem ji našel u pokladů. Klečela před pokladnicemi plnými stříbrných vajec a plakala. Proč plakala před tím, co je naším největším bohatstvím? Před vejci, v nichž nám Devátý stát musí odvádět daně, a za něž se po celém světě dostane všechno, nač si kdo jen vzpomene?

"Proč pláčeš, moje Olmuun?"

"Jak nemám plakat, můj Halbi! Přišla odpověď od Tupense." Vstala a dala mi přečíst poselství, které muchlala v ruce.

Tupens v něm píše, že má nadále jen ty nejlepší úmysly vůči říši, přes to že mu tolik ublížila. Bude s námi obchodovat, dodávat všechny druhy zboží a bude od nás nakupovat, pokud bude mít o něco zájem. Jedinou měnou při prodeji i nákupu musí však být stříbrná vejce. A nebude již platit daně a nadále už nebude jedním z hodnotářů. Státní systém v Devátém státě se změní, ale do toho nám už prý nic není. A také Devátý stát tím zaniká, nový se bude jmenovat jinak, ještě nebylo rozhodnuto jak. Vše se rozhodne do nového roku. Nabídku, aby se Unauun stala manželkou Halbiho, odmítají. Modrý Jan je především jejich bohem, což je dokázáno tím, jak se zjevoval a jak si vyvolil Tupensovu sestru Livruun. Vytvoří si vlastní kult bohů, kteří jistě projeví přízeň nejvyspělejšímu národu zelených. Ostatně Unauun už není kněžkou, kněžské funkce budou nadále vykonávat jen muži. Unauun se bude vdávat za prvního muže Pastvin, zlatého muže. Do dějin bude zapsáno, že se Devátý stát odtrhl od říše proto, že říše kdysi surově usmrtila milovanou setru Tupensovu Livruun, vyvolenkyni Modrého Jana a světici země. Její socha bude postavena v chrámu, a žádný národ, který jí nebude prokazovat úctu, nemůže být skutečným přítelem jeho země.

"Rozumíš tomu Olmuun? Proč se vlastně odtrhávají? Říkala jsi mi vždycky, že Livruun byla vražedkyně."

"Jsou to lháři! Najednou že má být světice! A její otec prosil o právo prvního hodu kamenem. O tohle jde! O tohle!" řekla a ponořila obě ruce do truhly s vejci.

"Tak proč pláčeš?"

"Budeme je muset vydat! Za chvíli nás ožebračí! Daně nebudou, my budeme muset od nich kupovat drahé, oni koupí málo..." Vzlykala tak, že už nemohla mluvit.

"No, ale vezmu si tvou neteř!"

"Ano," škytla. "To ano."

"A co naše dobývání divočiny?"

"Měl jsi to dočíst! Nabízejí nám stroje, vyrobí nám podle našich návrhů co budeme chtít, půjčí nám peníze i dělníky."

"To přece není špatné! Alespoň to půjde rychleji."

"Chtějí za to část dobytého území! V divočině! Chápeš? To je budeme mít z východu i ze západu!"

"Tak tu nabídku nepřijmeme."

"Pak nebudeme moci pokračovat. Nezapomeň, že naše průmyslové státy jsou po občanské válce v troskách. Není v nich nic v pořádku. Jedna automobilka. Žádná nástrojárna. A žádná zbrojovka."

Už mě to otravovalo.

Nechal jsem ji tam naříkat a šel do svého pokoje. Poprvé jsem viděl Olmuun slabou. Poprvé jsem si uvědomil, že je to jen žena. A nehezká! Vlasů má málo, pod nosem má knír a tělo má tlusté. Měla mi říct to, co říkává jindy: "Veliký Halbi, tys nejmocnější a žádná překážka není pro tebe nepřekonatelná!" Měla říct: "Pojedeme za Tupensem. Zaskvíš se před ním ve své božské vznešenosti a on ti padne k nohám."

Šel jsem palácem a divně mi zašumělo v uších. Jako by vedle mě někdo dýchal!

Prudce jsem se ohlédl.

Nic jsem neviděl, ale pohnula se záclona na okně, ačkoliv bylo bezvětří.

Srdce se mi rozbušilo. Zrychlil jsem krok, abych už byl v bezpečí svých komnat. Zastavil jsem se u stolu, opřel se o něj. Na stole ležely mé kresby zeleného údolí. V mžiku jsem se zaradoval! Rozestavení domů se šikmými střechami, zidky, terasovitý způsob stavby na svahu - to bylo něco úplně nového. Bylo to lehké, vzdušné, bylo to - krásné.

Zavrzaly dveře.

Teď jsem o Olmuun nestál.

Otočil jsem se, ale nebyla tu Olmuun, nýbrž úplně cizí kluk, a zlatý!

Chvilí jsem se na něho jen koukal. Byl zlatý, ale oblečený tak zvláště, modře a průsvitně a neprůhledně. Já, který jsem sám tak vznešený, jsem poprvé poznal vznešenost jiného člověka. Ale byl zlatý!!! A neklaněl se mi! Smál se!!!

"Olmuun, Olmuun," začal jsem volat.

"Co vřeštíš jako opice?" řekl zlatý a nepřestával se smát.

"Já nevěřím, co si to dovoluješ! Olmuun!"

"Jako pavián. A nevolej svou Olmuun, nech ji brečet."

"Nebřečí! Ona pláče! Olmuun je skoro tak vznešená jako já!"

"Odleskem z tebe, co?"

"Jak jinak? Co tu chceš?"

"Čekám, až přestaneš bláznit, a pak se chci s tebou seznámit."

"Nejdřív se pokloň!"

"To nemám ve zvyku."

"Olmuun!" volal jsem znovu.

"Přestaň," řekl otráveně.

Uvědomil jsem si, že nechci, aby odešel. Mám kolem sebe stále jen Olmuun. Nikoho ke mně nepustí. Najednou mě popadl vzdor vůči ní, která sleduje každý můj krok, a která mě urazila slabostí, pláčem a bezmocností.

"Dobře. Pojd' sem, sedni si."

Přistoupil ke stolu a zadíval se na mé kresby.

"To je to údolí za pralesem?" zeptal se zájmem.

"Copak je znáš?"

"Byl jsem tam. Ty, poslyš, tohle je nápad! Na to jsi přišel úplně sám?"

"Ano, sám."

"Přece v tobě něco je! Tohle musíš postavit!"

"Nesmíš mi říkat, co musím!"

"Pomohu ti, chceš?"

"Rozumíš tomu?"

"Asi budu architektem."

"Mám své stavitele."

"Já taky. Můžu je mít. Přijedou sem. Mají přístroje, jaké vy tu ještě neznáte. Tohle by mě bavilo! Ale ty špičaté domy bych dal do skupinky hned u vody a ty terasovité takhle. Ale nehodí se na ně ty nádherné střechy - ale úplně rovné terasovité, jak to dělají u nás, to taky ne..."

"Odkud jsi? Nejsi špion z Pastvin?"

"Už zase?" zasmál se.

"Tak odkud?"

"Poslouchej, Halbi, tobě to řeknu. Jsem z Gemu."

"Z Gemu?" Nic mi to neříkalo.

"Z planety šedých d'áblů," řekl hoch a zatvářil se tajemně.

"Lžeš! Nejsou šedí d'áblové, snad byli dřív!"

"Slibuji ti, že je uvidíš," odpověděl mi.

A já mu uvěřil.

V tu chvíli vešla Olmuun s červenýma očima.

"Halbi," děsila se. "Ty se družíš s barbaram? Okamžitě zmiz od tváře vznešeného!" křičela na mého hosta. Byl jsem zmaten. Chtěl jsem s ním mluvit. Bavil mě, jako nikdo před ním. Ale Olmuun má vždycky pravdu!

"Proč ji nevyhodíš, Halbi?" řekl zlatý Geman.

Olmuun se roztrásla hněvem: "Zavolám stráž!"

"Klidně," řekl Geman.

"Odejdi, Olmuun," řekl jsem se vší svou vznešeností.

Strnula a vyvalila na mě oči.

"Říkám ti - odejdi! Tohle je můj přítel z dalekých hvězd."

Jak jsem to řekl, můj nový přítel začal průsvitnět, průsvitněl čím dál víc, až se úplně ztratil, a pak se zase vrátil.

Já jsem byl nadšen! Ale Olmuun se skácela na zem. Ztratila vědomí. A byla to pořádná rána.

"Je tlustá jako prase," řekl Geman.

Zajásal jsem zděšením.

Geman pokračoval: "A obzvlášť na prdeli."

Rozesmál jsem se a cítil jsem se naráz novým, svobodnějším člověkem!

10. kapitola

Igor:

Vzpomněl jsem si na toho trumberu Halbiho a jeho monstrózní chůvu, ale nesmál jsem se. Jsem na Pustince ve Zlatém městě, a vůbec nikomu tu není do smíchu. Proč jenom jsem odmítl spojení s rodiči a Lingamem a vydal jsem se na cestu jen s blízkonosnou signálkou! No, já vím proč. Chtěl jsem být zcela nezávislý, samostatný. Odlétal jsem z komuny v domněnání, že Lingam a jeho muži musí být už blízko, podle původního plánu se měli už tuto noc přiblížit až k hranici Devátého státu. Ale nebyli tam. Lítal jsem a pípál všemi státy až na samu hranici Druhého státu, který je nezápadnější, a za nímž je už jen divočina. A právě odtamtud, z divočiny, se mi konečně ozvali.

Lingam a jeho hoši byli na samém konci silnice, vybudované lidmi při kácení pralesa. Byli tam sami, a viditelní.

"Jak to, že jste ještě tady?"

"Tobě se stýskalo samotnému?" posmívali se mi.

"Nebyl jsem sám. Namluvil jsem si zelenou holku," řekl jsem nahněvaně.

"Tak co děláš tady?"

"Tak už ho Lingame nech," řekl druhý. "Igore, pojď se podívat!"

"Kam?"

"Zelení nás příjemně překvapili," řekl Lingam.

"Tou silnicí?"

"I tou silnicí. Všiml sis žďáru? A jsou to bezvadní lidé, ti měřiči, geologové, stavitelé! Jen mám trochu pochyby, jestli zvládnou i architekturu, jestli města nebudou zase jedno jako druhé, bez nápadu, tedy bez umělecké invence. Pojď se podívat na jedno údolí!"

Nebylo daleko, a já jsem je vidět chtěl. Architektura je přece jedna z možných existencí pro mě. Přešla mě nervozita, sotva Lingam promluvil. Nač spěch? Ukrást rudu, to jistě není záležitost jednoho nebo dvou dní, říkal jsem si, a letěl jsem s Lingamem do údolí.

"Proč tu vůbec něco stavět?" ptal jsem se.

"Státům hrozí přelidnění, a tady je všechno, co k životu potřebují."

"Všechno? I rudy?"

"To bych řekl! A o kus dál je uhlí a dál na západ to vypadá na ropu. A oni už teď naftu potřebují a mají jí málo."

"A voda?"

"Na té říčce se dá udělat přehrada. Musí postavit elektrárny. Tihle lidé v pralese jsou chytří. Stačí jim napovědět. Výprava od nás sem určitě přiletí dřív, než jsme si mysleli."

"A paví stromy?"

"Cože?"

"To je pro ně ze všeho nejdůležitější!"

A pak jsem teprve začal mužům všechno vyprávět. O sobeckých usedlostech, o ponuré komuně, o trzích, o Studených a o ložisku rudy u Berense.

"Přišel jsem pro vás. Víím, že nesmíte zasahovat, teď ještě ne. Ale tohle je něco mimořádného. Studení jsou v děsné přesile."

"Dobře jsi udělal. Půjdeme tam hned. Ale nemyslím, že je příliš velký spěch. Studení se budou asi na přepad připravovat a Berensovcí s přepadem počítají, takže nějakou šanci přece mají."

Rozhodli jsme se pro trochu spánku. Napjali jsme do prostoru mírně degravované plachty a zapnuli jsme teplo do nočního chladu ve vlastních oděvech. Ale nespál jsem dobře, přes všechna opatření. Zdály se mi sny o mrtvých pastýřích...

Ráno letěli šedí napřed, a já jsem se rozhodl si prohlédnout alespoň První stát s největším palácem a s Halbim, mladým vládcem celé říše. Výborně jsem se bavil a určitě se tam ještě podívám. Dlouho jsem se zdržet nemohl. Co když si zloději pospíší? A já o to přijdu! Těšil jsem se na překvapení Studených, až jim rozkrádačku pokazí šedí ďáblové a přidají jim k tomu případně pár přes tlamy!

Přibližoval jsem se ke Komuně, a už z dálky jsem cítil pach ohně a dýmu. V horách jsem pod sebou viděl směšně nemotorný nákladní vůz s děsuplným obsahem! Mrtví, ranění - v kabině pro řidiče byli natěsnáni čtyři jakžtakž živí.

Z komuny, když jsem ji spatřil, bylo spáleniště. Tedy i Lingam přišel pozdě! Zastihl jsem ho při posledních pokusech o záchranu lidí. Viseli na plachtách - ranění, děti, mladí muži, pár žen. Jaký to musel být masakr? Krveprolití! Krev a kouř - to byla nynější Komuna!

"Přišli jsme pozdě," řekl Lingam. "Ale s námi by to bylo ještě horší! Byli tak zběsilí, že jsme to do nich museli napálit a pak jsme museli zviditelnět, aby ranění věděli, kde jsme. Někteří dostali šok právě z nás. Začali jsme volat - šedí ďáblové jsou vaši přátelé."

"A Studené jste nechali utéct?"

"Vyhnali jsme je."

"Co s komunardy? Umírají!"

Sehnuli jsme se k raněným. Někteří mezitím zemřeli.

"Doprovíme je do Zlatého města, do nemocnice."

Pomáhal jsem u všeho. Na sedátkách, raněné v náručí, letěli jsme nejvyšší, mráкотnou rychlostí přes jezero. Ještě jednou jsme se museli vrátit. Převezli jsme pět dětí, tři muže a čtyři ženy. Jednou z těch žen byla Taifuun. Nebyla mezi nimi Nakruun.

"Všichni ostatní jsou mrtví?"

Lingam přikývl.

Byli jsme sami v Komuně, už nebylo koho naložit. Ale vrátili jsme se ještě pro šedé, a já jsem chtěl, abychom vzali pár opálených knížek, které se zázrakem uchovaly ve velikém sklepě něčeho, co bylo kdysi domem. Liv budou jistě zajímat.

"Ta tvoje mezi zachráněnými není, vid'?" řekl Lingam.

Zavrtěl jsem hlavou. "Není a nebyla moje. Byl to strašáček."

"A Berens?"

"Nepřežil svou komunu," řekl jsem, a bylo mi Berense strašně líto.

"Lingame, proč je museli vraždit, když chtěli jen krást?"

"Až jindy, Igore, později ti to vysvětlím. Ale lepší by bylo, kdyby ti o tom pověděla Nast'a."

Prošli jsme branou komuny a z nepochopitelných důvodů jsme setrvali v tom ovzduší zkázy a smutku. Rozhlížel jsem se po zakrslých palvilech, a najednou u jednoho pařezu vidím podivný

balík. Upozornil jsem Lingama. Přistoupili jsme blíž. Bylo to lidské tělo, silnými provazy svázané v houni. Opatrně jsme je přetočili na záda. Byl to Berens!

Ač zcela nehybný, otevřel zvolna oči.

"Jsi raněn?" ptal jsem se. Zavrtěl hlavou. A pak mě poznal a ze všech sil se snažil na mě plivnout. Má mě za vyzvědače! "Berensi, já nejsem vyzvědač, já jsem přivedl šedé ďábly na pomoc!"

Upřel pohled na Lingama a obrátil oči v sloup.

"Teď nesmíš omdlít!"

Berens otevřel oči: "Kde jsou?"

"Zahnali jsme je!"

Zavrtěl hlavou. Na to se neptal.

"V nemocnici, ve Zlatém městě. Je tam i Taifuun! A tebe tam také odvezeme!"

Zavrtěl se. Že nás to hned nenapadlo! Rozvázali jsme ho. Lingam mu píchl nějakou injekci a dal mu doušek posilujícího léku. Berens si nechal všechno líbit. Při tom nespouštěl oči z Lingama. Nemohl si srovnat v hlavě skutečnost, že šedý ďábel vůbec existuje, a že není jako ti z pohádek, že mu mne ruce a klade dlaň na srdce a vůbec s ním zachází jako maminka s dítětem.

"No, a co se s tebou stalo?" zeptal se ho Lingam.

"Chtěli mne odvést jako zajatce. Říkali to. Pak na mě asi zapomněli... Kdo to přežil? Co moje děti? Ty malé!"

"Nevím," řekl mu Lingam.

"Tvá Taifuun!" řekl jsem znovu.

Pokýval hlavou.

"Ale Nakruun jsme nenašli," řekl jsem a hlas se mi zlomil.

"Všechny učitelky jsou v usedlostech," řekl Berens bezbarvě. "A komuna?"

"Vypálená."

"Nic jsem nedokázal. Chtěl jsem... pro lidi... zahubil jsem je. Měl jsem padnout jako první." A pak ztratil vědomí.

Sedl jsem si do mikrovimanu a Lingam mi Berense položil do náručí.

Psal jsem a cítil jsem vláhu v očích, a to jsem nikdy, ani jako malinký, nebyl ubrečené dítě. A právě v téhle chvíli za mnou přišla Liv. Bledá a smutná.

"Jak je jim?"

"S dětmi to bude dobré. Všichni mají naději. Taifuun musí být operována."

"A Berens?"

Berens nebyl v nemocnici. Nemá zranění. Je soukromým pacientem Liviným. Chodí za ním psychiatr. Ubytovali jsme Berense v nejlepším hostinském pokoji, má teplo, čisto, a nejlepší a nezdravější jídlo. Ale jí jen chléb a pije jen vodu. Nemluví. Vydržel pohled na Lingama, přežil cestu přes jezero, přesto že se během ní probral k vědomí. Ale zhroutil se, když ho na Pustince uvítala Liv, samozřejmě stejně mladá jako tehdy. To už Berensovy nervy nevydržely. Zdá se, že nemá žádnou myšlenku, že zcela otupěl. Je ale klidný a mnoho spí. Proto Robin rozhodl, aby ho psychiatr jen sledoval, a odletěl na Gem pro gemanského lékaře nebo alespoň pro gemanské léky.

"Je to možná hloupost," říkala mi Liv. "Vždyť tady mají mnoho léků z Gemu. Jenže taková nemoc, jakou má Berens, ta tu prostě neexistuje, a vymýšlet nový lék - na to není čas."

"Tolik ti na něm záleží?"

"Je to veliký člověk, i když prohrál."

"Definitivně?"

"To už nezáleží na něm. Honza kdysi řekl, že Berens připravuje cestu jiným."

A pak si sedla do nejměkčího křesla v mém pokoji a požádala mě, abych jí přinesl mízovou limonádu. Vypadala navzdory utrápení spokojeně. Nikdy na Gemu mi nepřipadala tak živoucí jako teď...

11. kapitola

Halbi:

Chlapec z Gemu přišel a odešel, ale slíbil, že se ještě vrátí. Čekám na něho, chtěl bych něco zažít! Mám pocit, že mám v sobě něco živého a silného a že vše se to chce projevít, vyjít ze mne. Olmuun mi v tom brání! Jsem v těchto dnech trochu volnější, ale nevím, co mám dělat. Bojím se opustit palác a jít někam bez Olmuun, a kreslení mi způsobuje bolest hlavy a pocit marnosti. Olmuun někdy nevidím celý den, a ostatní se dovedou jen klanět mé vznešenosti, plnit mé rozkazy, ale mluvit se mnou - to nikdo nechce. Bojí se, že bych to řekl Olmuun, že si dovoluovali, a dostali by kamením. Chodím po chodbách a dostávám vztek - na nic a na všechno.

Olmuun píše a jezdí, má jednání - jako velekněz i jako moje rádkyně. Chce zvýšit daně, pak zase jezdí a kupuje všechno možné pro palác - jídlo, látky, zásobárny jsou už přeplněné. Olmuun myslí, že snad bude bída. Stará se hlavně o nás v paláci, ti obyčejní prý mohou vydržet i hlad. Jeden den píše Tupensovi dopis plný smířlivosti a nabídek spolupráce, a když ji odmítne, píše zase vyhrůžky a stejně jako on vyhrabává zapomenutou vražedkyni Livruun. A pořád je střídavě rozzuřená a ubřečená.

Včera večer za mnou přišla a povídá: "Teď mám trochu volného času. Pohovořme si o tom divném chlapeci, co tu byl na návštěvě. Udělalo se mi špatně, na místě jsem usnula, a pak se mi zdálo, že mi před očima zmizel."

"Tohle si myslíš? Neusnula jsi! On nejdřív zmizel a pak jsi omdlela. Pak se znovu zjevil, chvíli jsme mluvili a pak vyletěl z okna."

Vytřeštila oči. "Halbi! Ještě nikdy jsi nelhal!"

"Nelžu."

"A kdo to byl?"

"Řekl mi, že je z Gemu. Z planety šedých d'áblů! Ale on je zlatý. Povídal, že mi šedé d'ábly ukáže a že jsou tu s ním."

"Halbi," vydechla Olmuun.

"A určitě je to pravda. Je to jediný člověk stejně vznešený jako já, takže nemůže být ze světa!"

"To v žádném případě! A - a co všechno ti řekl?"

"Byl s šedými d'ábly v mém údolí, řekl, a já to ještě nenapsal. Je to tajemství."

"Byl tam opravdu? Popsal ti je?"

"Poznal je na mém obrázku a řekl mi, že jsem úžasný architekt."

"No," řekla zklamaně.

"Prý tam všechno prozkoumali. Kolem údolí je všechno, co potřebuje nové město, mluvil něco o přehrazení řeky, o továrně na bleskovou energii."

"A dál?" ptala se vzrušeně. Tohle se jí líbilo.

"A řekl mi odkud se berou stříbrná vejce."

Vykřikla přemírou rozrušujícího zájmu. A já jí řekl všechno o tajemství stříbrných stromů, o pávech, kteří žijí mezi nosnicemi, ale musí mít ten strom s velkými lupeny nablízku, a tak dále - a že bychom měli kolem údolí takové stromy hledat.

"Halbi, vydám poselství do všech států, že ses stal přítelem velmože z hvězd, že ti dal v službu šedé d'ábly a že... ne, ne, ještě ne. Nikdo se nesmí dozvědět tajemství vajec, i to údolí musí být chráněno. Ani nikoho z lidí, co tam jsou, nepustím domů! A stromy budou hledat jen ti nejvěrnější. Až je najdou, zemřou, abychom to věděli jen my dva! Postavíme si kolem stromů dvory, budeme pávy krmit! Halbi, nalezneme je! S pomocí Gemu je najdeme a budeme nejbohatší na světě!"

Olmun sestavila konspirativní skupinu Paví vejce a vyslala ji s jedním věrným strážcem hledat do dobyté divočiny paví stromy.

Už týden chodí jeden posel ze skupiny k Olmuun a zase zpět. Zpráva je vždy stejná - Žádný paví strom...

12. kapitola

Halbi:

Olmun odjela se všemi svými lidmi z paláce do divočiny, do mého údolí, protože je úplně zběsilá touhou po pavích stromech. Drží se úpěnlivě Gemanových slov, ale on přece neřekl, že tam jsou. Teď tam jistě sama lítá po lese, třese se na ní všechna její zpohodnělá tloušťka, popohání druhé. Ti druzí jsou její nejvěrnější, jsou to ti, kterým zaopatřila vysoké a výnosné úřady, některým ještě za otcova života. Ti mě právě vždycky střežili před obtěžováním drzých pohlavárů a jiných sprostých lidí. Olmun řekla, že bych měl jít s ní, abych tu nezůstával jen se sloužícími. Ale mám snad já, vznešený Halbi, chodit po divočině a hledat ptáky? Kromě toho by mě to velice unavilo. A čeho bych se měl bát? Věřím tomu, že by se našli lidi, kteří mají něco proti Olmuun, ale mě -Halbiho - celý národ miluje! Celý národ? A co Devátý stát? Měl jsem tam jet, měl jsem se ukázat Unauun! Měl jsem promluvit! Neměl jsem ustoupit! Olmun ke mně nikdy devátého pohlavára nepustila!

Na tohle nebudu myslet. Je to nepříjemné.

Na tomto místě jsem nechal psaní a ve velmožském zachmuření jsem se oddával státnickým starostem. Po chvíli jsem uslyšel nějaký lomoz v blízkosti svých pokojů. Pak vykřikl hrubý mužský hlas - Uvolněte mi cestu, nebo dám svým strážcům pokyn k násilí!

Hledal jsem, kam bych se schoval, ale na chodby jsem se bál a vlézt do skříně by bylo nedůstojné. Ale nakonec byl strach víc než důstojnost, už jsem měl skřín otevřenou, když někdo

rozrazil dveře. Vzmužil jsem se. Dostal jsem odvalu, vůbec nevím, jak se to stalo! Otočil jsem se, myslel jsem, že uvidím hordu chlapů. Ale stál tam jen jediný stařec s bílou hlavou a beze zbraně. Poznal jsem ho. Byl to druhý pohlavár, můj poddaný. Stál u dveří, byl vážný, až skoro smutný. Strach pominul.

"Poklekni před mou vznešeností!" vykřikl jsem.

Ještě jsem to ani nedořekl a vybavila se mi slova Gemana - Vřeštíš jak opice - a to bylo nepříjemné.

Stařec to neřekl, ale nepoklekl.

"Jsi můj vnuk."

"Co to znamená? Já jsem Halbi!"

"Pojď, posadíme se. Chci s tebou konečně mluvit."

"Podle zákona se mnou žádný hodnostář nesmí mluvit jinak, než v přítomnosti Olmuun."

"Takový zákon nikdy nebyl. To si vymyslela ona po smrti tvého otce."

"Ona ale..."

Stařec usedl k malému stolku pro dva, mně pokynul, abych si sedl proti němu, a začal:

"Snad se dokonce až k Halbimu doneslo, že se celá říše bouří."

"Olmun mi čte všechna poselství."

"Víš jistě, že všechna?"

"Já vládnu!"

"Tak dobře, co tedy víš?"

"Devátý stát se odtrhl, spojil se s Pastvinami a nechce platit daně."

"A nic víc?"

"Možná, že přišla nějaká poselství, ale Olmuun je pryč."

"Kde je?"

"To je státní tajemství."

"Jak myslíš. Tak poslouchej. Odtrhne se také Osmý a Sedmý stát. Pátý a Šestý stát jsou na dně, ti půjdou s tím, kdo pomůže. A co myslíš? Bude to Olmuun? Druhý, Třetí a Čtvrtý stát jsou zajedno, jsou za mnou. Já jsem nejstarší pohlavár a zatím vši mocí bráním odtržení od Prvního státu. Víš, co by to bylo? Nic nevyrobíte, nic neděláte, jen vládnete a vynášíte absurdní zákony."

"Mluvíš pravdu?"

Přikývl a já mu věřil...

"A udržíš Třetí a Čtvrtý stát při věrnosti ke mně?"

"Ne."

"Copak mě nemilují?"

"Ne. Proto jsem přišel. V nenávisti vůči Olmuun jsme všichni nyní sjednoceni a v přesvědčení, že nejsi pravý Halbi."

"Já? Já nejvznešenější, že nejsem pravý Halbi? Dám tě ukamenovat!"

"To ti nepomůže. Všichni se chytili Tupensova hesla - Pomstu za Livruun!"

"Vždyť to byla vražedkyně!"

"To bylo heslo tenkrát."

"A ty chceš taky mstít Livruun? A na mně?"

"Livruun byla pravá Halbiuun. Ale to nic nemění na tom, že neměla syna, a že by ses stal Halbim ty, i kdyby ji nebyli zabili. Ale má pomsta je jiná. Olmuun se od samého začátku spřáhla s tvým otcem. Ona byla jeho skutečnou manželkou! Tvou matku týrali, ponižovali - dohnali

ji k sebevraždě! Mou dceru! Jsem s nimi zajedno, že Olmuun musí padnout! A s ní celý první palác."

"A já?"

"Záleží jen na mně, kdy dám pokyn k odtržení našich tří států a tím k pádu Prvního. Záleží jen na mně, jak dlouho budeš Halbi."

"To nesmíš!" Ale už jsem nevěřetel. Byl jsem zoufalý, zlobil jsem se - a plakal jsem.

"Přišel jsem pro tebe. Budeš žít v rodině své matky a zapřeš Olmuun, vražedkyni své matky."

"Ale co má vznešenost?"

"Žádnou vznešenost nevidím. Vidím ubrečené, nerozumné dítě. Snad z tebe doma něco vychováme."

"Ne! My budeme mít vejce! Olmuun najde paví stromy!"

"Co to povídáš?" zpozorněl.

A já mu všechno řekl.

"Tak je to tedy," přemýšlel.

"Nesmíš to nikomu říct! Je to státní tajemství!"

"Jsi hloupý, žes mi to řekl. Ale dobře, že se tak stalo. Teď se už nemusíme bát převahy Devátého státu a Pastvin, když víme, odkud stříbrná vejce jsou. V divočině pracují lidé z universit, vědci ze Třetího a technici ze Čtvrtého státu. Naši!"

"Olmuun je dá popravit, až stromy najdou!"

"Teď už ne. Zachránil jsi jim život."

Pohlavár vyšel na chodbu, zavolal své muže, dal jim několik rozkazů a vrátil se ke mně, už zase klidný.

"Oblékni se, vezmi svoje věci a odejdeme."

"A když nepůjdu?"

"Neumíš si to domyslet?" zeptal se, a mně připadalo, jako bych stál na pranýři v té chvíli, kdy první kámen už letí...

13. kapitola

Igor:

Robin se vrátil a přivezl s sebou lékaře. Dlouhého hubeného černocho toho typu, jemuž Nast'a říká - Stoprocentně pozemský. Uvítali jsme je já a Liv. Vyptal se Liv, co je nového, a ona řekla, že všechno je stále stejné. Berens nespí, nejí, mlčí, je úplně netečný. Lékař řekl, že za ním hned půjde a probudí ho. Nikoho s sebou nechtěl a nechtěl čekat na přízpusobení. Řekl, že takhle to bude lepší. Liv mu ukázala, v kterém pokoji Berens sedí, a pak někam odešla a k nám se nevrátila. Robin si sedl do obývacího pokoje, přivřel oči, a já tam seděl s ním.

"Nějak tě to zmohlo," řekl jsem.

"Vždyť už to taky znáš," odpověděl mi.

"Ne, Robine, ty vypadáš značně hůř, než bys měl. To máš o Berense takový strach?"

Robin se chvíli rozmýšlel a pak mi řekl:

"Když jsem letěl sám ke Gemu, v bezvědomí, ve víru, probral jsem se a... Rád bych ti to řekl. Ale není pro to slov."

"Robine," vydechl jsem. "Já to cítil taky!"

"Víš, tušil jsem to. Proto jsem o tom začal mluvit."

"Jak to, žes to tušil?"

"Zkus nejdřív mluvit ty."

"Taky jsem se najednou probral a viděl jsem, vlastně ne viděl ale tušil, cítil, jako kdyby za dálkou byla ještě další dálka, ale úplně jiná než ta nejreálnější co si umíme představit, a pod hloubkou jako kdyby byly ještě další hloubky... Všechno bylo větší a širší, jako kdybys viděl víc moře, než kam sahá obzor... Já to neumím říct!"

"Já bych to neřekl jinak. A také jsi měl pocit, že tě něco poutá? Že to má vůli, že je to..."

"Bytost!"

"Ale ne v tom známém slova smyslu. A ne přítomná bytost! Její stopa. A najednou kolem mne letěly tvary, hrany a oblíny, a strašně moc barev."

"Ano! Ano!" přitakával jsem.

"Iгоре, když jsem to viděl já, najednou jsi kolem letěl i ty."

"Já? A myslél sis, že jsem to opravdu já?"

"Ne, nevím proč. Věděl jsem, že vidím vzpomínku toho tvora."

"A myslél sis, že je zlý? Báł ses?"

Robin jen pokrčil rameny.

"Robine, myslíš, že nám hrozí nějaké nebezpečí?"

"Myslím, že by to mohlo být to neznámé zlo, které způsobilo katastrofu u nás i tady - tolik set let už to je!"

"Přijde nová katastrofa?"

"Nevím ještě, jestli se nemylím. A katastrofa? Co můžeme vědět?"

Chtěl jsem se ptát dál, ale tu tiše vstoupila Liv. Měla v obličeji silné pohnutí.

"Co se stalo, Liv? Něco s Berensem?"

Zavrtěla hlavou. "Právě jsem dostala zprávu, že Taifuun zemřela. A já jsem u ní nebyla. Nechtěla jsem ji rozrušit, čekala jsem, až jí bude líp, až bude klidná. A co až se to dozví Berens?"

Robin i já víme, co pro Liv znamenala Taifuun, mnohokrát nám o ní vyprávěla. Ale neměli jsme ji čím utěšit. Robin ji jen držel za ruku a stáhl ji na křeslo vedle sebe.

Seděli jsme mlčky, a po chvíli bez klepání vstoupil lékař z Gemu a s ním i Berens. Byl probuzený - to znamená, že se pohyboval, díval se a viděl, vnímal nás. Udiveně se rozhlédl po našem pokoji. Vzpomněl jsem si na ponurost komuny a chápal jsem tedy, jak na něj působí útulnost, přívětivost a barevnost tohoto pokoje i ladnost našich oděvů a snad i tváří.

Lékař se zastavil a Berens udělal ještě krok směrem k nám. Pak promluvil:

"Vím, kde jsem. Vím, kdo jste vy. On mi to řekl. Vím, co se stalo."

"Berensi," řekla Liv. "Pojd', sedni si k nám."

"Měl by se najíst," řekl lékař.

"Ale ovšem! Berensi, co máš rád?"

Podíval se na ni, jako kdyby nerozuměl.

"Liv," řekl jsem já. "V komuně jedli v poslední době jen vodu, chléb a plody palvilu."

"Co jsi jedl před komunou?" ptal se lékař a podíval se na Liv.

"Byli jsme z různých vrstev, nevím," zašeptala Liv.

Berens rozuměl a přikývl.

"Jdu něco připravit," řekla Liv a odešla.

Lékař pokynul Berensovi, aby šel dál, a Berens šel a oba muži usedli mezi nás.

Podíval se na mě a řekl: "Odpusť mi, že jsem tě pokládal za zrádce a že jsem - ehm, že jsem... Víím, že jsi k nám přivolal na pomoc šedé d'ábly... Nemůžete za to, že už bylo pozdě."

"On se na tebe nezlobí," řekl Robin. "Teď záleží na tom, aby ses uzdravil a začal zase žít."

"Nezasloužím si pomoc! Nejsem hoden dál žít! Kdyby lidé komuny nežili se mnou, nebyli by zahynuli!"

"Nutil jsi je?"

"Ne. Ani v říši, ani potom. Ale vnucoval jsem se jim se svými názory."

"A tvé názory se po vydrancování změnily?"

"Ne!"

"A kdyby se vrátil čas o dvacet let zpět?"

"Nevím. Snad bych zůstal ve vězení a potom v Pátém státě a bojoval bych. Já jsem vlastně nikdy nebojoval. Jen jsem mluvil. A psal. A Taifuun se mnou a ti druzí s námi. Moje děti... žilo se jim těžko a smutně v komuně... Já jsem věřil... A teď jsou mrtví, mou vinou. Už nemohu nic napravit. Ani nevím, jak bych to udělal... Kde jsou mé děti? A kde je Taifuun? Chtěl bych ji vidět!"

Robin se podíval tázavě na lékaře, nevěděl, jestli smí odpovědět. Berens pochopil stejně rychle, jako lékař. "Tak je to tedy. Nechci už žít," řekl Berens prostě.

"Rozmysli si to," řekl lékař. "Časem si najdeš nějaký důvod k životu."

"A máš ještě Nakruun!" řekl jsem já.

"Ale mohu za ní jít?"

"Přivedu ti ji!" rozhodl jsem.

Berens přikývl.

Liv přišla s podnosem jídla, hospodyně šla s ní a nesla druhý. Liv nám rozdala talíře, ale nikdo jsme neměli chuť jíst. Berens si nabral polévku na lžici, trochu snědl a zase lžici položil. Dělalí jsme, že to nevidíme. Pak sáhl po plodu palvilu a pomalu jej vysával."

"Dlouho jsem nespál. Teď bych chtěl."

Lékař se okamžitě zvedl a odvedl ho.

"Pamatujete si, co říkala Nast'a o námořních kapitánech?" začala Liv.

"Ta toho napovídala," řekl Robin. "Dcera námořního důstojníka!"

"To o kapitánech," pokračovala Liv. "Kapitán prý nechce přežít loď, která ztroskotala, ani loď, ani své utopené druhy."

"Myslíš," řekl jsem, "že Berens chce opravdu umřít?"

"Zatím je o tom přesvědčen," pravil Robin.

"Pořád se mluví o jeho myšlenkách," řekl jsem, když jsme s Robinem znovu osaměli. "Znáš je? Mají takovou cenu?"

"Jen co mi řekla Liv. Jsou pravdivé, ale to asi nestačí."

"Tak si je přečtu."

"Jestli budeš mít kde. Mezi knihami, co jste zachránili, žádná knížka o něm a o jeho názorech není."

"Řekne mi je Nakruun!"

"Hm," odpověděl Robin.

"Jsem rád, že ta příšerná komuna už neexistuje!"

"Hm," řekl zase Robin.

"Na co myslíš?"

"Co jsi to říkal?" Zřejmě mě vůbec neposlouchal.

"Ptám se tě na co myslíš."

"Když jsem studoval, říkal nám guru, že musí existovat bytost, která je výš než člověk, která se od člověka liší víc, než třeba člověk od slona. Mně zase utekly myšlenky k tomu setkání ve víru."

"A ty myslíš..."

"Jen se dohaduji! A dohadovali se přede mnou jiní, chytřejší. Třeba je to bytost, která nepotřebuje tekuté prostředí, inteligentní mrak, existuje v mračnu prachu, ve fyzikálních polích vnějšího vesmírného prostoru." (Höyle)

"Máš dojem, že jsme se s ní setkali? My dva?"

"Nevím. Ptám se."

"Je vůbec možné setkání? Vnímat přece nestačí! Alespoň nám ne."

"Ještě něco! Představ si dvojrozměrné bytosti. A pak bytost trojrozměrnou, míjející, dejme tomu že pouze míjející jejich svět. Oni ji vůbec nemohou vnímat! A může ona vnímat je?"

"Něco snad ano."

"To je ono. Ta bytost může udělat stopu v jejich světě. A oni mohou zaznamenat z ní jenom to, co je jen ve dvou rozměrech. Ten třetí rozměr pro ně neexistuje."

"A ty myslíš, že jsme se setkali se čtyřrozměrnou bytostí a míjeli její stopu?"

"Nejblíže vyšší bytost s nejblíže vyšší inteligencí by ale ještě mohla být trojrozměrná. Nechápu to, ale musím na to myslet. Možná, že to vůbec nedovedeme pochopit. A možná, že nám opravdu hrozí nebezpečí."

"Bojíš se?"

"Musím na to myslet."

"To je gemanské myšlení, vid'?"

Zavrtěl hlavou. "To je lidské myšlení."

"Je to divné," řekl jsem. "Myšlenky, myšlenky... Ty a Berens."

"Ano, máš pravdu. V podstatě směřujeme oba zase jen k lidskému životu."

"Točí se mi z toho hlava, Robine, nech toho, já už nemůžu."

"Půjdeme spát?"

"Ty jdi. Já nemohu, musím něco dělat."

"Jak to? A teď?"

"Poletím pro tu příšerku, Berensovu dceru."

"V noci?"

"Probudím ji. Nestojím o svědky únosu."

Ted' se Robin usmál.

14. kapitola

Nakruun:

Když přivezli mrtvé příslušníky komuny a pastýře, rozhodl se otec, že se všichni musí dozvědět o prozrazeném rudném ložisku a o mé vině. Myslela to dobře, řekl, dozvěděla se, že by za rudu dali mnoho věcí, které jinak nemáme čím zaplatit. Nevěděla, tak jako nevěděl nikdo z nás, že Studení ovládli Pastviny, že zotročili pastýře a stali se mocí snad ještě mocnější než některé státy říše. A pak dal návrh, aby se zahladily všechny stopy ukazující místo ložiska, aby se k němu nikdo nepřibližoval, aby všichni odešli za svou prací a aby neustále bděly hlídky, protože nás možná Studení přepadnou, spíš ano a brzy než ne. Bylo mnoho dohadování. Nakonec všichni s Berensem souhlasili a nikdo neobvinil mě, všichni řekli, že by na mém místě udělali totéž, protože je na tom komuna už hodně špatně.

My, učitelky, jsme se vrátily do usedlostí.

Děti mě přivítaly s radostí. Ne že by se tak rády učily, ale beze mě se občas nudily a chyběla jim moje trpělivost s odpovídáním na otázky a s nekonečným povídáním pohádek. Kupodivu, i Falsuun mě přivítala s úsměvem.

Jednou po hodině mě odtáhla do šerého kouta síně a šeptala mi: "Můj ženich přijede! Vezme si mě za ženu!"

"Ty mu věříš?"

"Co se tak ptáš?"

Ale já jí nemohla říct nic o tom, co se v komuně stalo.

"Je studený," řekla jsem.

"Ke mně ne!" zasmála se.

"Možná, že ten tvůj kramář je výjimka."

"Všichni kramáři!" řekla se smíchem.

"Znáš jich víc?"

"Ne mnoho. Ale vím, že mnoho děvčat z usedlostí se zamilovalo do kramářů a že bude svatba - nejen u nás!"

Obešla mě hrůza: "To mě děsí, Falsuun."

"Protože to nechápeš! Tebe se žádný nesnažil získat, milovat tě."

"Řekla jsi to vašim?"

"On mi to zakázal. Prostě přijde se svými přáteli a řekne - Miluji vaši dceru a už odsud neodejdu."

Co jsem mohla dělat? Jít za hospodářem a říct mu, že Falsuun tají své námluvy a že tuším nebezpečí? Co kdybych se mýlila? Co když chce Falsuunin ženich uniknout Studeným a žít prostým venkovským životem a tají svou existenci z důvodů, do kterých mně nic není?

Přijel jednou zrána. Jeli na koních, on a jeho družina, a ještě vezli několik vozů svých věcí. Samí Studení. A také několik zelených! To jsem zprvu nechápala.

Falsuun utíkala svému milému vstříc.

Ostatní zůstali venku a rozhlíželi se chladnými pohledy. Falsuun přivedla ženicha do hlavní světnice. Požádala, aby se sešla celá rodina i všichni sloužící. Přišla jsem i já s dětmi.

Falsuun plakala dojetím, když oznamovala, že toto je její ženich a že prosí, aby byla ihned uspořádána svatební hostina a sňatek zapsán do rodinné kroniky. Rodina podávala ženichovi ruce, představovali se, on se studeně usmíval, opakoval své jméno - Gens - Gens - Gens - jako když brousí nůž...

Dojatý a trochu vylekaný hospodář zapsal svatební zápis a hospodyně šla chystat jídla. Ale nejdřív oslovila Gense: "Můj Gensi, nejdřív ubytujeme tvou družinu. Jak dlouho tu budou?"

"Napořád."

"Jsou to tví sloužící?"

"Mí druhové."

"I ti zelení?"

"Přátelé z Devátého státu, matko. Státy jsou přelidněny a tady je místa, práce a jídla dost." Smál se přítom.

"Nevím, synu, jestli to hospodář dovolí."

Rozesmál se - teď už skoro upřímně: "Jen si má matko vařte, pečte, my se ubytujeme sami."

Vstoupila rozjásaná Falsuun: "Řekni mi, Gensi, jsou svatby i na jiných usedlostech? Byly už? Budou?"

"Naše je poslední, má Falsuun."

"O čem to mluvíte?" ptala se hospodyně.

"Že mnohé dívky z usedlostí si zamilovaly kramáře s vlnou!"

Matka poslouchala svou dceru a obličej se jí zkrivil.

Po celou svatbu jsem měla na starosti všechny děti. Byly by si rády užily nějakou legraci, obvyklou při svatbách. Ale tady žádná legrace nebyla. Studení nereagovali na žerty domácích, ba ani sám ženich ne. Ale ten si alespoň hleděl nevěsty, objímal ji a občas ji, celou rozpálenou, políbil. Zelení se jen cpali a cpali. Hospodář měl na jazyku otázku, jestli tu opravdu chtějí zůstat napořád, ale protože to chtěl zakázat, spolkl ji, asi si říkal, že do zítřka je času dost.

Nevím, kde byli Gensovi lidé ubytovaní. Odešla jsem s dětmi spát v jejich čase a už jsem se mezi svatebčany nevrátila.

Druhý den jsem šla do síně společně s dětmi, řekla jsem jim, že pomůžeme s úklidem, a pro ně to byl nový zajímavý úkol. Ale zaspaly jsme. Světnice už byla uklizena a u stolu seděl hospodář a Gens. Hospodyně a Falsuun jim nalévaly do misek nějaký odvar.

Gens se právě smál: "Tak vy nesouhlasíte? Je na čase, abych vám sdělil, že už nemáte s čím souhlasit či nesouhlasit."

"Zbláznil jsi se?" vykřikla Falsuun.

"Právem svatební smlouvy jsem spolumajitelem komplexu usedlostí vašeho rodu. Budu nyní jedním z ploditelů, ne? A řídit to tu budu já! Rozumíte? A všichni mě budete poslouchat! A mimochodem, paví stromy jsem dal ve dne v noci střežit. Kdo se k nim nebo k sneseným vejším přiblíží, kdo se jich dotkne, bude zastřelen! I kdyby to byla má žena."

"Gensi, vzpamatuj se!" křičela Falsuun.

"Byla jsi hloupá," řekl jí pohrdlivě. "Všechny jste byly hloupé nevěsty! Ale chytřejší, než ty, co s námi nechtěly nic mít."

"Co tím chceš říct?" dělala se hospodyně.

"Už nežijí. Obsadili jsme všechny usedlosti. Kde to nešlo svatební smlouvou, tam jsme všechno pobili. Neděláme to rádi. Raději to máme podle zákonů," zasmál se.

Všichni se na něho dívali zděšeně.

"Pojď sem Falsuun, zachránkyně rodu, žiješ a žijí tví lidi, protože mě máš ráda."

Falsuun začala ječet, dostala záchvat, a když ji slyšely děti, začaly brečet a vrhaly se pěstičkama na Gense, ten se jen smál. Ale nakonec jedno po druhém odstrčil. Podíval se na mě.

"Tak ty jsi poslouchala?"

"Mluvili jste dost nahlas."

"Ještě si spolu promluvíme! Teď zmiz i s těmi haranty!"

Zavolal si mě večer do světnice a ostatní vyhnal. Za ten den už ho všichni ustrašeně poslouchali. Měl opasek kolem těla a za ním zastrčenou zvláštní malou pušku. Často na ní držel ruku, zatímco hovořil. Pokynul mi rukou, že mohu usednout. Sám zůstal stát.

"Přijmi mou soustrast, milá Nakruun."

"Nepřijímám," řekla jsem vzdorně.

"Vždyť nevíš o čem mluvím!"

"O těch zabitých," řekla jsem chladně.

"Ano. Ale ne o těch, na které myslíš ty. No, bylo to nutné, obojí."

"O čem to mluvíš?"

"Před pěti dny shořeli všichni komunardi i s celou komunou. Já tam nebyl, to byla maličkost pro jeden oddíl. Ani jsem s našimi ještě nemluvil. Ale buď ujištěna, že se všechno stalo podle plánu."

Byla jsem z jeho slov málem šílená, ale přesto jsem neztratila všechnu naději. Něco se přece mohlo stát! Igor přece řekl, že jde pro pomoc!

"Jsi statečná! Mlčíš. Jsi rozumná."

"Řekl jsi mi, co jsi chtěl. Odejdu."

"Podívat se na komunu? Ty mi nevěříš?" A zase se smál.

"Chceš mi bránit v odchodu?"

Poplácal se po řemeni. Díval se na mě a ušklíbl se:

"Kladl jsem si otázku, co se zelenými učitelkami. Celkem se nám hodíte. Přece jen nejste tak zcela pitomé jako naše milé usedlosti manželky, že? Berens - tedy nebožtík Berens - vás měl k vzdělanosti. Budete tedy učit naše děti, než to zařídíme jinak. Pak až přijdou naši učitelé, vy budete sloužit. Zatím vás rozhodně necháme naživu. Ale..."

Podíval se spiklenecky a naklonil se ke mně, jako by mi chtěl sdělit nějaké tajemství:

"Ale Berensovu dceru ponechat naživu nemůžeme, té děti svých usedlostí nesvěříme, ani sloužit ji nenecháme. Berensova dcera musí zemřít. Teď vyjdeme ven, jeden z mých lidí tě odvede k močálu, a tam tě nejspíš zastřelí."

15. kapitola

Igor:

"Liv, co tu děláš? Proč nespíš?"

"Chtěla jsem uvítat Nakruun, kde je?"

"Nepřivezl jsem ji."

"Stalo se něco? Nebo jsi ji jen nenašel?"

"Byl jsem neviditelný ve světlici usedlosti. Dočkal jsem se mluvení o tom, že se Nakruun dozvěděla o zkáze komuny, spěchala tam a cestou zahynula."

"Jak zahynula?"

"Nevím. Oni se tím nijak nezabývali, mají jiné starosti, sami se sebou. Přijali tu zprávu mlčky, jen matka rodu vzdychla. Nechtěl jsem se zjevit a ptát se. Stačilo mi to, Liv."

"Ubožák Berens."

"Chudátko Strašáček. Mohla poznat trochu lepší život."

"Ničemu nerozumím, Igore. Jaký smysl má žít na této planetě násilí, neštěstí a beznaděje?"

"Zapomínáš na Zlaté město."

"Toužila jsem po něm. Je krásné! Ale připadám si, že pluji na ledové kře, na překrásné ledové kře - ale mořem plným ztroskotanců."

"Nemůžeš na tu kru všechny vytáhnout."

"Ale..."

"Ale splnil se tvůj sen. Žiješ ve Zlatém městě a pečuješ o všechny, kteří přežili komunu."

"Ty se směješ?"

"Sám nevím. Ale tobě se nesměju."

"Co tedy?"

"Připadala jsi mi mnohem živější při ošetřování Berense a starostech o ty druhé, než za celý život na Gemu."

Konečně se trochu pousmála. "Máš trochu pravdu. Rozhodně mám víc trpělivosti s Berensem, než před chvílí s Robinem, když mi vykládal jakési kosmické záhady a děsil mě obavou z nové katastrofy, způsobené neznámými bytostmi."

"Já jsem s ním o tom také mluvil."

"Nic mi neříkej! Víš, co bych ráda? Není ještě tak moc pozdě. Vezmi mě na výlet! Ukaž mi jezero a Pastviny. Budeme až do rána na cestách a až do rána zapomenou na všechny starosti."

Rád jsem jí vyhověl. Letěli jsme, viděli jsme jezero, jeho téměř neosídlený břeh, a pak pole, vinice, sady palvilů a jiných stromů a stříbrné lesy. K ránu jsme se stočili k velkým usedlostem, i k těm komplexům. Lidé se probouzeli, všude jich bylo mnoho, a dokonce i zelených lidí. Překvapilo nás množství vozů a tu a tam i motorových nákladních aut. Na polích se nepracovalo, ale leckde se začínalo s novými stavbami. Bylo živo, byl ruch. Liv se nechtěla přiblížit, nikdy nebyla zvyklá na neviditelnost a neměla jistotu. Možná, že jen z té výšky byl život na území mezi horami a jezerem takovou idylou, zblízka bychom možná slyšeli i mrzutá a hněvivá slova. Měli jsme dobrou náladu a viděl jsem, že Liv se osvěžila.

"Budu si zvykat na neviditelnost doma a pak se sem podívám znovu. Poletíme už domů, Igore."

Ale nevydali jsme se přímo domů. Zastavili jsme se ve městě poblíž Pustinky a s brašnami na sedátka přes ramena jsme vstoupili do ranní restaurace, pojmenované po nějakém pozemském

městě, ale to jméno jsem zapomněl. I uvnitř bylo pozemské zařízení, byl tam bufet s vyloženými jídlami, a Liv byla veselá, říkala, že má chuť na všechno. Nakoupil jsem jí šlehačku a sladké mléčné nápoje a skoro všechno snědla. Přisedly k nám dvě docela mladé dívky, snídaly před školou. Daly se s námi do řeči, samé povrchní, radostné řeči.

Když odešly Liv řekla: "Všechny dívky této planety by měly být jako ony."

"To znamená jaké?"

"Hezké, bezstarostné, veselé."

"Taky jsem na to myslel. Poznal jsem Strašáčka a viděl jsem dívky z usedlostí. Dosáhne se blahobytu, a co se stane?"

"To jsem právě viděla," usmívala se Liv.

"A nevzpomínáš si na mladé lidi z gemu?"

"Příliš vážní, těžké problémy - jako teď Robin. Starosti o budoucnost světů."

"A hrozná vážnost s volbou povolání, zodpovědnost za příšernou dlouhou budoucnost, tíha nesmrtelnosti."

"Igor!"

"Ne, Liv, nechci ti kazit náladu. Jestli je Zlaté město odrazem Země, pak... Já těch zdejších dívek znám mnoho. Prostě nesdílím tvé nadšení. Ani na Zemi už nejsem tak zvědavý, jako dřív."

Liv chvíli dumala, ale nechápala mě. Položil jsem jí ruku na rameno.

"Jen bašti šlehačku a na moje gemanské řeči se vykašli."

Vděčně se rozesmála. "Náladu dnešní noci mi nic nezkaží!"

Nezkazil jsem jí náladu já, ale...

V hale už na nás čekal lékař.

"Odpusť Liv, nemohu za to. Dělal jsem, co se dělat dalo. Berens usnul, spal klidně, a ve spánku zemřel. Jeho touha po smrti byla silnější než on..."

16. kapitola

Igor:

V příštích dnech jsme si několikrát s Liv připomněli ten její příběh o kře v kalném studeném moři, ale moc často ne, a rychle jsme zapomínali, protože ta naše kra byla neobyčejně luxusní, vyhřátá a ohrazená. Nazítří po Berensově smrti se rozhodl Lingam, že úkol průzkumu je splněn a že budou spěchat s hlášením na Gem. Když lékař prohlédl pacienty z komuny a nařídil jejich odvoz do sanatorií, kde zůstanou až do jara, připojil se k lingamovcům. Čekal jsem, že i Robin bude chtít odjet, ale blížily se vánoce a Robin chtěl, abychom je já a Liv prožili zde, protože celé Zlaté město je slaví po pozemsku. Robin to zná a má na to hezké vzpomínky.

Liv souhlasila nadšeně.

Já jsem souhlasil také, ale ne pro radovánky, o něž šlo Liv, nýbrž proto, že jsem slíbil ještě jednou navštívit toho trumberu Halbiho a trochu jsem byl na něho zvědavý. Užil jsem s ním největší legraci na DM.

Zbývající dny do vánoc jsme byli každý večer pryč. Vlastně skoro každý, kromě toho večera, kdy se u nás oslavovalo bleskové vydání Liviny knížky básniček. Pak nás nakladatel pozval do divadla. Viděli jsme balet, v němž tančila nakladatelova dcera - právě ta, co mi nabízela kdysi na večírku polibek. A my jim pozvání do divadla druhý den oplatili pozváním do té kavárny, co se jmenuje po pozemském městu, a udělali jsme si šlehačkové hody.

Baletka za námi přišla později. Jmenuje se Lena a nedává si říkat s DM ženskou koncovkou, to prý vychází z módy. Ptala se mě u stolu, jak se mi líbilo představení, a já ji řekl, že docela ano. "Ale moc se to liší od baletu na Gemu. Tam to vlastně ani není na jevišti..."

"Já vím," řekla. "Podle toho, cos mi říkal, je to vlastně také pozemský tanec, ale indický. Na Gemu je prý mnoho indického."

"Naopak! V Indii je mnoho gemanského."

"Skutečně? Ale náš balet je zaručeně pozemský."

Začala mi to vysvětlovat. Moc mě to nezajímalo, ale líbí se mi poslouchat kohokoliv, kdo něčemu rozumí a je tím zaujat. Lena zaujata byla.

Po Pustince se v ty dny šířily líbezné, povětšinou neznámé vůně. Hospodyně pekla v kuchyni a přechasto vyháněla Robina, který se o její práci neobyčejně zajímal. Kromě toho přinesl z města krabici čokoládových figurek v barevném staniolu a svázaný stříbrný stromeček, jehličnan, a z jedné skříně vytáhl balíčky s řetězy a s ozdobami. Všechno to svěřil Liv, aby navazovala zlaté nitky a dávala svíčky do svícíků. Já jsem v tu dobu chodil rád po městě s vyzdobenými výkladními skříněmi, míjel rozzářené oči dětí a lidí, kteří kupovali dárky, a odevšud se přitom linula strašně starodávná něžná hudba, byly to písně o synovi pozemské matky a nebeského otce. Liv něco z toho znala ze svého rodiště. Dárky, slavnostní večeri. Ale neznala tu radost a družnost. Také jsem koupil dárky. Bavilo mě to, protože musely být co nejlacinější a co nejdůmyslněji volené. A pak také musely být umně zabalené a ozdobené mašličkami a chvojím. S tím jsem se v předvečer hlavního svátku zamknul do svého pokoje. Všem jsem koupil hračky. Kachničku hospodyně, autíčko hospodáři, strojek na proměnu mléka v šlehačku pro Liv. Koupil jsem také modelovací hmotu, která ztvdne, když se hodí do vařící vody. Vyrobil jsem z ní pro Robina děsnou příšeru a dal na ní lísteček - Přimyslete si čtvrtý rozměr! A pro Lenu jsem udělal gemanskou tanečnici. Překvapilo mě, jak mi to šlo! Mám snad výtvarné nadání? Také možná existence!

Pro její rodiče jsem neměl nic, to si zařídí naši.

A najednou mě píchlo u srdce, vzpomněl jsem si na Strašáčka, kterého jsem násilím předtím vymazal ze své mysli. Kdyby byla tady! Kdybych tak pro ni mohl vymýšlet dárky! Utratil bych všechny peníze, vykoupil bych všechny obchody! Udělal bych všechna kouzla, aby se ze Strašáčka změnila v dívku!!!

Na štědrý večer je každá rodina sama. Ale odpoledne přicházejí ti nejbližší přátelé nebo se chodí k nejbližším přátelům, a nosí se dárky, které se ale smí rozbalit až večer.

My jsme nebyli nikde. K nám přišel nakladatel s manželkou a s Lenou. Přinesli nám kromě dárek několik obrázků zasněžených krajinek ze Země, a Liv je hned rozvěsila po stěnách pokoje. Rodina nakladatele má skutečně pozemský původ, což tu má málokdo, ačkoliv všichni pozemskou tradicí žijí. Jeho pradědeček tu zůstal po jakési ojedinělé pozemské výpravě a oženil se tu. Líčil nám, jak na Zemi v tento večer zněly zvony, mnohde se držel půst až do večera, a pak se věštila budoucnost. To zajímalo Liv a řekla, že zkusí věštbu s rozříznutými jablky.

Odvedl jsem Lenu do svého pokoje a dal jsem jí svůj dárek. Smála se nervózně, poděkovala a dala mi taky balíček, trochu větší a měkký. Říkala, že mi sama něco upletla. Dárky jsme samozřejmě nerozbalovali. Na chvíli jsem Lenu objal.

"Ještě se ti líbím?" ptal jsem se jí.

"Ještě trochu," řekla se smíchem.

"A stačí to na polibek?"

"Na jeden ano."

Políbil jsem ji a ona se mi vymkla z náruče a utekla k rodičům. Vůbec jsem tomu nerozuměl. A nerozuměl jsem ani sobě. Proč jsem ji vlastně chtěl líbat?

Večer byl pohádkový. Rozžaty byly jen svíce, ozdobený stromek zářil a prskavky vybuchovaly, vosk voněl, čokoláda figurek měkla a vůní se k vosku přidávala. Pod stromečkem byly dárky, vybalovali jsme je a říkali - Jů!

Dostal jsem hračky a dětské knížky. Dárek od Leny byl pravý pozemský svetr z vlny chundelek. Byl měkoučkový, lehoučkový, celý světlounce modrý... Oblékl jsem si ho, prý mi sluší. Ale dlouho jsem v něm nevydržel, protože moc hřál, ačkoliv neměl žádné termické zařízení.

A večere! Měli jsme rybu z jezera smaženou na pozemský způsob. Všem nám chutnalo, jen Liv se po prvním soustu zatvářila zděšeně, řekla, že ví, proč šedí d'áblové odtud prchali před vánocemi. Rybu nejedla, ale byly také saláty, které snesla. Pak jsme seděli, hráli si s dárky, mlsali cukroví, zůstali jsme dlouho do noci sami tři, a tak jsme zjistili, jak úžasnou věcí je být rodinou.

Tak plula naše kra a moře bouřilo...

17. kapitola

Halbi:

Už mám pokoj. Udělal jsem to. Mám pokoj a jsem sám. Předtím jsem nebyl sám. Všichni příbuzní mě obklopovali, byli kolem mě od probuzení do noci, stále někdo, střídali se a nutili mě, přemlouvali mě, poučovali mě o nutnosti toho, abych to udělal, říkali mi strašné věci o Olmuun a o mém otci a překrásné věci o mé nešťastné matce. A o tom, že Livruun je vražedkyně a možná že není vražedkyně a že možná doopravdy byla vyvolenkyní Modrého Jana a že bych se asi měl oženit s Unauun a možná taky ne - ale ne dřív, než to udělám. Mluvil jsem o své vznešenosti a o zákonu Olmuuniny neomylnosti a že se s ní chci poradit. Oni souhlasili s tím, že jsem Halbi plný důstojnosti, ale pravili, že Olmuun je zkáza říše a že musím jenom podepsat, aby jí přestala být. Tak jsem to tedy udělal, abych měl pokoj a abych mohl být sám a mohl si kreslit. Podepsal jsem dědečkovi plné moci.

On vyhotovil poselství národům, že jsem těžce onemocněl, uchýlil jsem se k své milující rodině a dávám svému drahému dědečkovi plnou moc k vykonávání úřadu Halbiho, neboť mu cele důvěřuji. Pak jsem ještě podepsal listinu opravňující dědečka zatknout Olmuun a okamžitě ji zbavit velekněžské funkce. Dále jsem do funkce velekněze jmenoval jednoho ze svých strýců,

který mě nejvíc trápil při přemlouvání. A nakonec jsem dědečka jmenoval rozhodujícím činitelem při akci dobývání divočiny, ale jediné tady jsem si dal podmínku: Údolí bude moje! Nesmí se tam nic začít stavět ani cokoli jiného dělat bez mého souhlasu. Dědeček to tak napsal, ale upozornil mě, že hledání pavích stromů se to netýká a že když je tam najdou, postaví tam alespoň prozatímní, bedlivě strážný dvůr s nosnicemi.

Včera jsem napsal, že mám pokoj. Mám. Ale jaký! Dřív mě nenechali ani chvíli samotného. Teď si mě nevšímá nikdo. Baví se spolu, ale ztichnou, když se přiblížím. Dědeček je pořád pryč, ten mě myslím má přece jen trošičku rád. Ti druzí vůbec ne! Volají mě jen k jídlům - tak pojď, ty Olmuunina Vznešenosti. Když se ptám, co se v říši děje a kde je dědeček, říkají - Nic nevíme, ale já vím, že vědí! Dřív jsem u oběda a u večeře dostával jídla, která podle předpisů patří mužům. Teď mi začali dávat s dětmi! Ponižuje mě to! Ale když to nejím, nedostanu nic jiného a mám hlad. A nemohu si nic opatřit, protože sloužící jsou při nich a ne při mně. Říkají - Pohlavár řekl, že s vámi začne výchovu, jako kdybyste byl dítě, Halbi!

Jsem vězeň! Jsem týraný vězeň!
Stýská se mi po Olmuun! Co je s ní???

Řekl jsem u jídla, že se stal mým přítelem princ z Gemu. Ale jeden ze strýců na mě křičel: "Buď zticha, jestli nechceš dopadnout jako Livruun!"
Jsem zticha. Co mi zbývá. Zbývají mi jen sny. Sny o mém údolí. Kreslím si je. A kreslím si taky lidi, kteří tam budou se mnou! Odkud přijdou? Kam pro ně zavolám? Nevím. Nevím nic. Nevím sám sebe. Odcizuji se sám sobě. Víím jen jedno. Něco se změnilo i ve mně. Už nejsem Olmuunina Vznešenost...

Když jsem dopsal předchozí, lehl jsem si na chvíli. Blížil se večer a já jsem se cítil unavený z prázdnoty a smutku. A pak se najednou otevřely dveře a vstoupil dědeček. Měl jsem radost, vyskočil jsem a podával mu ruce. Usmál se na mě a pokynul mi, abych se posadil.

"Jak ses měl?" ptal se.

"Špatně! Oni mi..." Ale nedořekl jsem. Co mu taky povídat?

"Já vím, Halbi. Musíš to vydržet. Brzy se všechno změní."

"Skutečně? A kdy?"

"Později si o tom promluvíme. Neptáš se mě, kde jsem byl?"

"Kde jsi byl?"

"Všude možně. Mnoho jsem toho zařídil."

"A Olmuun?"

"Zatím sedí ve vězení a všichni z toho mají radost. Celá říše se raduje! A když řeknu celá, tak myslím i odtržené státy, dokonce včetně Devátého státu a jeho spojenců. Všude provolávají slávu spasiteli Halbimu a jeho dědečkovi. Zatím jsi ovšem ještě těžce nemocný a ještě velmi dlouho budeš, a dal jsi mi plné moci.

"A co se mnou bude doopravdy?"

"Budeš tady, ve svém pokoji, jak dlouho bude třeba. Když budu mít čas, budu tě poučovat. Ale v dohledné době čas mít nebudu. Dám ti přinést knihy a papíry na malování, kolik budeš chtít."

"A co potom? Až jako budu zdravý?"

"Oženeš se s Unauun. Ale to už bude celá říše v pořádku."

"Ona to ví?"

"Samozřejmě. Velice lituje, že jsi tak nemocný a nemůžeš ji navštívit, ani ona tebe."
Neodpověděl jsem. Jsem vězeň...

"A ještě něco! Víš něco o Berensovi?"

"Ano. Byl to nepřítel mého předchůdce, nepřítel říše. Utekl z vězení v Pátém státě a někde zahynul."

"Tak to tedy ne! Založil si směšně ubohé město, utekla za ním Taifuun, dcera Pátého pohlavára, a teď je už se všemi konec. Devátí a jejich spojenci to všechno zničili."

"Hm," řekl jsem, a vůbec mě to nezajímalo.

"Slíbili Devátému pohlavárovi, že zajmou Berense živého, ale Berens shořel. Místo něho zajali Berensovu dceru. Na důkaz oddanosti říši mi ji Devátý pohlavár daroval pro tebe za služku. A já jsem přijal. Naše služebnictvo je proti tobě zaujato pro tvou dřívější pýchu, a zkrátka drží s těmi, kteří tě nemají tak rádi jako já. Mít vlastní služku, a to dokonce zajatou Berensuun, to už něco znamená. Bude spát na zemi před tvým prahem, bude ti nosit jídla a sloužit ti, jak si jen budeš přát. Teď z ní naše služky drhnou špínu, dají jí něco čistého a přivedou ti ji. Kdyby ses jí moc štítit, tak si ji do pokoje nepouštěj... no, to už je všechno. U jídla se neuvídíme, Berensuun ti je přinese, já přijdu, až ti budu chtít něco říct. Máš ty nějaké přání?"

"Ano! To jídlo! Dávají mi s dětmi! Mám hlad!"

"Opravdu? To jsem nevěděl. To tě jen tak zlobí, žertují. Ale změní se to. To ti slibuji."

Brzy po dědečkově odchodu mi služky vstřily do pokoje tu Berensuun. Strčily ji sem tak neurvale, že upadla, a před mýma nohama se pomalu vztyčovala. Při tom se odtahovala, aby byla ode mě co nejdál.

Pak stála přede mnou. Oblékli ji do šedé haleny, stejně šedé byly její oči. Temné! A hluboké a žalostné jako smrt.

Dědeček řekl, že se jí budu možná štítit.

Ale vůbec ne! Od našich služek se celým zjevem lišila jako stříbro od papíru, i když byla vyzáblá a popelavá i v obličejí. Dívala se na mě beze strachu. Cítil jsem, tušil jsem, že prožila tak strašné věci, že už se nebojí vůbec ničeho. A byla v ní také jakási síla. Nalomená, pochroumaná, ale síla! Dívali jsme se jeden na druhého a já jsem věděl... Co jsem věděl? Nic - jen to, že ona je člověk, a že všichni, s kterými jsem se sešel dřív, nebyli lidé - alespoň ne pro mne.

"Ublížila sis?" zeptal jsem se.

"To nic," řekla.

"Sedni si."

Zavrtěla hlavou, nesedla si, jen poodstoupila ode mě ještě dál ke dveřím.

"Prosím tě," řekl jsem. "Pojd' si sednout."

Poslechla tedy, sedla si na křeslo, kde před ní seděl dědeček, a já si sedl na své místo.

"Já jsem Halbi."

"Ano, já vím."

"A ty? Přece ti nebudu říkat Berensuun."

"Jmenuji se Nakruun."

"Nakruun... To zní docela hezky. Nakruun, já jsem tu strašně sám. Jsem také vězeň. Budeš si se mnou povídat, vid'?"

Podívala se na mě živěji, ale nic neřekla.

"Nakruun, oni mě trápí, oni..." začal jsem nejistě, ale pak jsem jí řekl všechno. Proč bych nemohl? Je moje služka, nikdy ničím jiným nebude. A i kdyby se jí vypyтали, co jí říkám, věřím, že by nic neprozradila. Jistě dobře ví, že by ji její vědomosti připravily o život.

Nepřerušila mé vyprávění, ale poslouchala.

"Co tomu všemu říkáš, má Nakruun?"

"I tys to měl těžké," řekla.

"A ty? Povídej!"

"Až jindy, Halbi, až jindy, teď mluvíme o tobě."

Byl jsem rád.

"Umiš kreslit?"

"Učila jsem děti. Musela jsem pro ně kreslit."

"Pojď se podívat, co kreslím já!"

S nesmírným a krásným vzrušením jsem před ni rozložil své kresby. Ale vtom se ozval gong.

"Musím jít pro tvé jídlo, Halbi."

Přišla dost pozdě a já už se jí nemohl dočkat, protože jsem chtěl mluvit o svých kresbách a chtěl jsem jí dát za úkol nakreslit detaily, ve kterých měla propracovat podrobnosti.

Přišla s těžkým podnosem. Dědeček dodržel slovo. Jídlo bylo pro muže a bylo ho mnoho.

"Dali něco tobě?"

Ukázala mi krajíc chleba v kapse haleny.

"Vezmeš si se mnou!" rozhodl jsem.

Ustrašeně se podívala.

"Oni nepřijdou. A kdyby! Řeknu, že dojídáš zbytky."

Neusmála se, ale v očích jí zablesklo.

Snědli jsme všechno. Ona byla nejdřív nesmělá. Ale potom s nadšením vzala do ruky koláč, zhltnula ho a zapila ho sklenicí mléka. Já jsem se smál. Měl jsem radost! Ona sklopila oči, styděla se. Nic neřekla.

Píšu v noci. Nakruun spí za prahem. Na zemi. Ale dal jsem jí všechny přikrývky, včetně jemné péřové ze svého lůžka. Sám jsem se přikryl vlněným pláštěm. Až zazní gong vrátného, který probouzí sloužící, ona se probudí také a zahladíme stopy našeho nocování. Píšu. A je mi lépe než včera. Je mi lépe, než mi bylo doma. Je to tím, že už nejsem sám?

18. kapitola

Halbi:

"Halbi, jak mám tohle nakreslit, musíš mi říct rozměry. Copak se ty terasovité stavby sem takhle akorát vejdou?"

"Neměřil jsem to."

"Tak to odhadni! Velikost údolí a úhel svahu."

Takhle vypadají rozhovory mezi mnou a Nakruun. Myslím, že jsem to odhadl dost dobře, poznávám, že mám prostorové vidění. Ale zůstal jsem pozadu, když Nakruun mluvila

o výpočtech. To jsem nikdy neuměl, ale zajímalo mě to moc a ona mě učila. Umí počítat, vzdělali ji na učitelku, na vychovatelku - mou s l u ž k u !!!!

Má společnice. Už máme všechno společné. Nechal jsem si přinést z university knihy, které bych měl mít už dávno prostudované, a učíme se spolu. Až na to, že ona všechno ví a ví ještě víc, než je v knihách všeobecně vzdělávacích, a co náhodou neví, co se nikdy nedostalo do rukou její matky, to hned pochopí, a pak mi to vysvětluje po svém.

Jednou jsem jí žertem řekl: "Víš, že Halbi může dát ukamenovat učitele, který ho unavuje nebo nudí?"

Nevzala to jako žert. Zarazila se a pak řekla: "Nevidíš sám, jak nemravný je řád vaší říše?"

"To máš od Berense?" řekl jsem napůl ironicky.

"Ty o jeho myšlenkách něco víš?"

"To ví každý! Všichni si mají být rovni, dědičné úřady by se měly zrušit, chrámy Modrého Jana mají být tribunami rovnoprávnosti žen - říkám to dobře?"

"Je toho mnohem víc. Všichni mají právo na poznání, na dokonalou svobodu, na lásku, do které nesmí mluvit nikdo třetí. Ale především nemají být peníze, každý má pracovat jak může a dostat zadarmo všechno, co potřebuje."

"A tak to bylo v komuně," konstatoval jsem.

"Ano, tak to bylo v komuně," odpověděla.

"A všichni byli náramně šťastní a mravní a všude plno lásky, bylo to tak?"

"Někde jsme udělali chybu. Mnoho věcí jsme beznadějně postrádali a nemohli si je koupit. Byli jsme chudí a život byl šedivý. Ale nikdo, slyšíš, nikdo nepochyboval, že Berens má pravdu, že musíme s Berensem dojít k cíli. Ale už se nikdy nedovíme, jestli kdy..." nemohla domluvit, vzpomněla si na zkázu komuny, na smrt svých lidí a jistě i na své postavení služby velmože, který se do svého postavení narodil.

"Nakruun," zaprosil jsem. "I když je mi berensovština cizí, taky se nemám dobře, moje postavení je podobné tomu tvému. Nakruun, uznej, že já jsem tě nezajal a že tě neponižuji."

V slzách se na mě usmála.

A byla to pravda. Dětil jsem se s ní o všechno jídlo, kterého sice nebylo tolik jako ten první večer, co jsem si dědečkovi stěžoval, ale přece jen ho bylo dost a bylo tak dobré, jak to Nakruun dřív vůbec neznala. Nosila jídlo, uklízela, ale sedala se mnou u stolu, nikdy jsem jí nic neporoučel, a také už nespala za dveřmi. Řekl jsem dědečkovi, že mě pokořuje to, že jiné služby spí v předpokojích a já žádný předpokoj nemám. Ihned jsme byli přestěhováni. Takže teď můžeme pracovat, povídat, malovat třeba celou noc, nebo celý den spát, a nikdo si nás nevšimne. Dědeček opět odjel zařizovat velké státnické záležitosti...

Dnes ráno mi přinesla Nakruun snídani. Ale nechtěla se mnou jíst. Vypadala špatně. Ptal jsem se, co jí je. Řekla, že má asi horečku. Když jsem naléhal, aby ulehla, dívala se na mě zakalenýma očima.

"Já vím, Nakruun. To se nastřádalo všechno to strádání. Dlouho jsi se držela, nesměla ses zhroutit. Teď to povolilo. Bozi!"

Lekla se. "Halbi, co je? Ty se děsíš?"

"Sebe sama," řekl jsem. "Ještě nikdy jsem nepomyslel na druhého člověka, nikdy mě nenapadlo vmýšlet se do druhého."

"To je přece krásné," řekla mdle.

"Jenže já nevím, kdo jsem já, nevím - Nakruun já nic nevím, ničemu nerozumím!"
Neodpověděla. Oči se jí zavřely a usnula.

Vyběhl jsem na chodbu. Šel jsem přímo do kuchyně a žádal posilující odvar a odvar proti horečce. A poručil, aby mi jídlo přinesl v poledne někdo jiný, protože moje služka stůně.

"Kdo to jakživ viděl!" odpověděla mi drze hlavní kuchařka. "Mám snad já být služka poslední služby v tomto paláci?"

"Uděláš, co ti poručím!" vykřikl jsem.

Udiveně se na mě podívala. "To se nejdřív zeptám velekněze," ještě vzorovala, ale znejistěla.

"Velekněz dobře ví, že Halbi má právo dát ukamenovat kohokoliv za drzost a neposlušnost!"

Vůbec jsem netoužil po kamenování. Chtěl jsem dosáhnout svého. A šlo to! Bez řečí o své vznešenosti, bez ječení.

"Tak tedy odpusťte, pane." Teď už byla ponížena a ustrašená. Všichni v paláci se na mě dívají jako na odsunutého, vězněného ubožáka. Vím to. A nevím, jak dlouho to potrvá. Ale navzdory tomu všemu jsem se vnitřně cítil silnější, než kdysi pod ochrannými křídly tyranky Olmuun.

Léky mi přinesla kuchařčina služka. Poděkoval jsem jí a ona tím byla udivena snad ještě víc, než předtím kuchařka mnou zpupností.

Probudil jsem Nakruun, dal jsem jí léky. Orosilo se jí čelo, musel jsem ji podpírat. Pak znovu klesla do podušek a spala dál.

Šel jsem do svého pokoje. A cítil jsem nesmírnou tíseň. Nakruun, říkal jsem polohlasem, co s námi bude? Až skončí mé vězení, až mě jako loutku někam nastrčí - dědečkův nástroj po tom, co jsem byl nástrojem Olmuuniným. Jak jen budu žít? Nakruun, to nebude život, to nebude život! A ty? Mohu na tobě žádat, abys žila jen pro mne? Pro šašika v loutkovém divadle? Ne! Nakruun, až budu znova Halbim, až... dám ti svobodu. Nebo ti umožním uprchnout, i kdybych věděl, že si někde založíš novou komunu. Chtěla bys?

Po čtyřech dnech byla Nakruun znovu na nohou. Vypadá špatně, je unavená, pospává přes den. Ale chodí pro jídlo. Řekla mi, že jsou k ní chladnější než dřív. Nechávací ji dlouho čekat, ale už se jí neposmívají a neurážejí Berense a komunu.

"A oni to dřív dělali?"

"Ano..."

A toho čtvrtého dne večer přijel dědeček. Tvářil se spokojeně. Říkají mu spasitel říše a sjednotitel světa. Připomněl mi, že je zítra nový rok a že pronese na náměstí velkou pohlavárskou řeč. Všichni pohlaváři budou zítra řečnit a řečnit budou také vládci Pastvin a Země mezi horami a jezerem. Bude to nejslavnější nový rok celého světa.

Nechal jsem ho mluvit. Teprve když skončil, zeptal jsem se:

"A kdy se mám uzdravit?"

"Ještě ne, můj Halbi. Mimochodem, našli jsme paví stromy na jih od tvého údolí. Nálezci jsou poněkud vězněnými hosty paláce, aby stromy zůstaly halbiovským tajemstvím. Spojenci vědí jen to, že máme možnost hodně zaplatit za jejich bohatství, za vlnu a za rudy. No, to se všechno dozvíš, až budeš zdrav a až ti úřad Halbiho s velkou slávou opět vrátím. A ještě něco. Všichni

sloužící mi radí, abych ti dal lepší služku, z nějaké ctihodné rodiny, je prý velice nepříjemná, tahle Berensova."

S ovládním, které mi donedávna bylo cizí, jsem řekl: "Děkuji, nechci. Téhle mohu neomezeně poroučet, všechno si k ní dovolím. Na to jsem zvyklý! Na nějakou slečnu bych musel brát ohledy."

"Výborně! Tak se mi líbíš! Vidím, že v mých rukách se stáváš mužem!"

Zdalo se mi, že je opravdu velice potěšen. Jak by ne! Může říkat, že mě převychovává, a při tom si mě skoro nevšímat.

"Jistě, dědečku," řekl jsem.

"Tedy sneseš statečně mou nejdůležitější zprávu. Zítra, hned po mé řeči, bude ukamenována Olmuun. Počkej, já vím, že si uvědomuješ nutnost tohoto kamenování a přitom je to pro tebe těžké, když byla stále s tebou a ovlivňovala tě. Ale buď statečný! A pověř mě, abych si tvým jménem vyžádal na veleknězi, tvém strýci, právo první hodit kamenem."

"A když tě nepověřím?"

"Co se dá dělat," řekl pobaveně. "Mám od tebe plné moci a zastávám úřad Halbiho!"

Ta bezmocnost! Byl bych skřípal zuby, křičel, svíjel se. Ale neudělal jsem to. Stisk jsem rty a neřekl ani slovo.

Dědeček mi sevřel rameno. "Musím jít pracovat na své řeči. Pak ti ji dám přečíst."

A odešel.

19. kapitola

Igor:

Robin si ty poslední hodiny před odletem na Gem hrál s mikrovimany. Udělal takové dvě houpačky, jenom prkýnka a tenké stojící dráty, takže se dalo na nich létat vstoje a držet se oběma rukama, jako na opravdické houpačce. Udělal dvě a dost jsme si s nimi my dva vyhráli. Liv se zatím chystala k odletu. Chystala - to znamená dělala rozhodnutí, co všechno na Gemu pro Zlaté město připraví, a vůbec pro celou planetu. Vytvoří nový román, sociologický, v němž pojedná o komuně, o Zlatém městě a o těch druhých. Řekl jsem jí, že tomu vůbec nerozumí, že by to byla spíš práce pro Strašáčka, kdyby žil, a ona se skoro urazila. Zнала přece Berense a Taifuun od samého začátku, vystihla jejich psychologii a sledovala i tragédii, v níž to všechno vyústilo. No, já nevím. Ale Nast'a jí jistě řekne správný názor.

A pak přišlo rozloučení. Navštívili nás nakladatelovi i s Lenou. Bylo to trošku tklivé, ale ne moc, protože Lingam slíbil našim přátelům, že jim zařídí cestu na Gem a přijede pro ně, jakmile to bude vhodné.

"Těšíš se k nám, Leno?" ptal jsem se dívky, když jsme si vyšli na procházku zahradou.

"To přece dobře víš," řekla.

"Tak se nemusíme moc loučit a nemusíme být smutní."

"A budeš ty se těšit na mě?"

"Udělám si plán, co všechno ti ukážu. A seznámím tě se svými přáteli."

"A co když tam budu chtít zůstat?"

"Nestačí chtít."

"Ani když budeš chtít i ty, když budeme chtít oba?"

"Nevím. A nevím, jestli budu chtít. Nevím co budu chtít potom."

"Tvá upřímnost mi zní netaktně."

"Chceš slyšet vyznání. Nemohu vyznávat lásku. Mám tě rád, ale..."

"Možná - možná, že i já... Záviděla jsem tvé matce!"

"To je mi líto."

Zadívala se na mne. Hledala v mých očích něco, co by vyvrátilo má slova. Ještě doufala, ale když nenalezla to, co chtěla nalézt, otočila se beze slova a vrátila se ke svým rodičům.

Nešel jsem za ní. Chodil jsem sám a nejednou se mi odsud nechtělo. Ne kvůli Leně, byl to takový nevysvětlitelný pocit, že zde ještě nejsem hotov.

Řekl jsem to večer Liv a Robinovi. Robin neřekl nic, ale Liv se zeptala: "Myslíš, že se přece jen pro něco do budoucnosti rozhodneš?"

"I to je možné," řekl jsem zahanbeně. Naposledy jsem s ní mluvil o sochařství, jako mé účasti na Halbiho údolní stavbě. Nepřipomenul jsem jí to.

"Chci se alespoň podívat na Halbiho. Slíbil jsem to."

"No dobrá," řekla.

"Souhlasím," řekl Robin. "Ale dlouho svůj návrat neodkládej."

Odjeli a já jsem najednou jediným Gemanem na planetě Devíti měsíců. Manželé, kteří žijí na Pustince stále, jsou smutní, stýská se jim po Robinovi a po jeho věčném kutění. Na mě jsou moc hodní, ale vidím, že znovu žijí po svém, už jim asi trochu překážím. Proto jsem si vzal jednu po obědě obě vimanové houpačky a letěl jsem, jako by jen na malou procházku, ale hned nad jezerem jsem zrychlil a letěl jsem až do Prvního státu.

Na náměstí se srocovali lidé. Halbi nikde. Neviditelný jsem prošťoural celé město, prošel celý palác, a nikde ho nenašel! Ani Halbi, ani tlustá Olmuun! Co se to tu stalo? Zapjal jsem si ovladač na telepatické znění a uviděl v duchu Halbiho v jiném paláci, směr severovýchod. Druhý stát! A také sročení lidé na náměstí! Aha! Je přece nový rok a pohlaváři budou řečnit. A tady jsem uviděl Olmuun! Byla spoutaná. Seděla v domku za pódiem, strážci kolem ní. Byla pohublá a zoufalá, utrýzněná k politování. Co se to s ní děje? Ale má cesta vedla především do paláce. Byl také prázdný. Jen dva tři sloužící se mihli po chodbách. A konečně, ve dvoupokoji vidím chlapce a dívku. Sedí u malého stolku a tiše si povídají.

Je to Halbi! A velmi útlá, něžná dívka! Je mi povědomá! Strašáček!

Zjevil jsem se. Oba vykřikli překvapením, úlevou a nadějí.

Měl jsem strašnou radost že je Nakruun živá. Musela mi všechno povědět a Halbi také. A já jim pak řekl, že jsem viděl Olmuun, a oni mi pověděli, že má být ukamenována. Ale ne hned. Nejdřív bude velmi dlouho řečnit Halbiho dědeček.

Pochopil jsem, že jsou oba v bezvýhodné situaci. Že nikdy nebudou úplně svobodní. Že by pro ně bylo dobré na několik let zmizet, raději na víc let než na míň. A nic jiného mě nenapadlo, než neptat se nikoho předem, nežádat dovolu, neletět napřed, riskovat nevoli Gemanů a vzít je s sebou. Gem to musí pochopit! A musí jim pomoci! Jsou nehotoví, jsou nerozhodnutí tak jako

já jsem nehotový a bezradný, co se mnou bude. Ale nejdřív odletíme do Zlatého města. Pochopil jsem, že přes všechny ty řeči o trumbelech a strašáčkích jsou mi ti dva bližší, než kdokoli na všech světech, které jsem poznal. Řekl jsem jim to. Chápali jen zpola, ale stačilo jim, že vycítili naději, kterou posud žádnou neměli.

"Půjdu s tebou," řekla Nakruun.

"I já," řekl Halbi. "Ale tak rád bych měl moc zabránit kamenování Olmuun..." Řekl to tázavě, doufal, že mohu něco udělat...

Udělali jsme plán.

Měl jsem s sebou obě vimanové houpačky. Halbiho jsem zasvětil do jednoduché obsluhy. Nechal jsem ho poletovat po bytě. Nakruun se dívala dost vyděšeně, nicméně s nepolevujícím odhodláním. Halbi byl plný odvahy. Sešli jsme na zahradu a ukryli jsme se do zákoutí, kde nás nemohl nikdo vidět. Nebylo vlastně třeba tolik opatrnosti, všichni obyvatelé paláce byli na náměstí a poslouchali řeč zastupujícího Halbiho.

A tak jsme se připravili ke startu.

Halbi na jedné vimanové houpačce, já na druhé s Nakruun. Objímal jsem ji jednou rukou a ona se ke mně přivinula se zavřenýma očima. Je zvyklá na mnoho, ale tohle, co se dělo teď, bylo i na ni moc. V jedné chvíli oči otevřela a pátravě hledala v mém obličeji.

"Nemohu tomu uvěřit, že jsem s Gemanem. A že ten Geman je synem maminičky přítelkyně Livruun."

"No vidíš. A prožíváme ještě větší dobrodružství než ony dvě."

"Tak letíme?" naléhal Halbi jako dítě.

Kývl jsem. Halbi odpálil, až jsem se v první chvíli lekl, že sletí z prkýnka a zabije se. Ale vyrovnal to, pevněji se chytil opěradel a spokojeně vypískl.

Jak jsme se blížili k náměstí, hukot nadšeného davu sílil. Nad náměstím jsme se my dva s Nakruun drželi opodál, já jsem zneviditelněl. Ale nadšený Halbi letěl až nad tribunu. Právě tam byla přivedena Olmuun a velekněz vypočítával její provinění. Jeden z přihlížejících občanů z ní na chvíli spustil oči a spatřil Halbiho, který jako by stál ve volném prostoru. Zařval, ukázal prstem, a ten kalný tok davové psychózy se za mocného vlnobití převalil od Olmuun k Halbimu.

Halbi pokynul rukou, aby se ztišili.

Vzniklé ticho bylo naprosté.

"Lidé!" zvolal Halbi. "Já odcházím! Povolal mě k sobě Modrý Jan! Odcházím, ale vrátím se k vám a postavím nové město ve svém zeleném údolí!"

"Halbi!" zvolal pohlavár, Halbiho dědeček, jenž se první vzpamatoval. "Pověz, co nám vzkazuje Modrý Jan? Jaké máš pro mě od něho poselství?"

"Slyšte Janovu vůli! Syt jsem vašich kamenů a krve obětí (Bible, Izaiáš) nejsem žádostiv. Nikdy nikdo nesmí být víc kamenován!"

Teď se ozvalo zaječení Olmuunino. V poutech poklesla na kolena, ale neomdlela.

Halbi znovu pokynul, aby byl klid, a pokračoval:

"Propusťte Olmuun, ať jde ke své rodině, a do státnických záležitostí se už nemíchá."

Tím byl pohlavár usmířen a dav rovněž.

"Halbi, ještě něco?"

Ale vtom už ječela Olmuun: "Synáčku, miláčku můj, nenechávej mě tady, vezmi mě s sebou!"

"To nejde Olmuun," řekl Halbi. "Jsi moc tlustá, spadla bys z nebe! Jsi moc tlustá, a hlavně na prdeli!"

Dav zajásal.

Zavolaal jsem Halbiho k sobě a letěli jsme pryč.

"Jsi učenlivý," řekl jsem mu. "Máš dobrou paměť ku podivu i na sprost'árny."

Nakruun neřekla nic.

20. kapitola

Igor:

Vyletěli jsme hodně vysoko, když jsme se přiblížili k horám. Nakruun už měla oči otevřené. Zpomalil jsem a Halbi také. Halbi ještě hory neviděl a Nakruun jen tehdy, když ji vlekli Studení jako zajatkyni. Chtěl jsem jí něco říct, to si přesně pamatuju, už jsem otvíral ústa, když - bez jakéhokoliv přechodu - najednou nevidím Nakruun a nevidím ani hory, tím méně Halbiho, který ještě před okamžikem plul vedle mě!

Bylo to tu zas!!! Rozevřel se neznámý superprostor, viděl jsem do větší dálky než za obzor, jako kdyby se planeta pode mnou začala pomalu otáčet směrem ke mně, ale velice pomalu, a přinášela abstraktní obrazce, tvary barevných trojúhelníků, elips a kosočtverců, dělo se to v docela neznámém světle, barvy se jevíly tak jemné, že to spíš bylo chvění optických, jménem barev nepojmenovatelných vln, točilo to se mnou, měl jsem závrať, ale slastnou, byl jsem v sobě i mimo sebe a pak - v známém blankytném prázdnu - letěl kolem mne v horizontální rovině člověk. Sám sebe jsem neviděl, ale toho člověka ano. Byl jsem to já sám s vytřeštěnýma očima. Pak chuchvalce teplé, vlhké mlhy a pak plul Robin! A z jiné strany Lingam se všemi šedými d'ábly, svými průvodci. A zase mlha...

A potom už nebylo nic, než svítivě stříbrná plocha, a po ní letělo milion světýlek, jako by shora dolů, zprava doleva, nezačínalo to, nezapadalo to, strhlo mě to s sebou, unášelo mě to rychlostí, jakou jsem nikdy nepoznal, a potom najednou cítím, že ztrácím vědomí a někam se propadám...

Probral jsem se na jakémsi lůžku. Chtěl jsem vstát, ale byl jsem smrtelně zemdlený. S velkým úsilím jsem zdvihl ruku. Byla průsvitná a útlá, snad bez kostí! Kolem mě nebylo nic než tvrdost, lesklá, bílá perleťová tvrdost. I vzduch byl tvrdý a postranice lůžka i stěna místnosti, v níž jsem ležel. A všechno, úplně všechno bylo z bílé, nastříbřené perleti. Chtěl jsem vydat hlas z hrdla, ale ať jsem se namáhal jak jsem se namáhal, nešlo to vůbec... Spím? Zdá se mi to jen?

A tu se ke mně blíží jakýsi obličej. Také perleťový a také tvrdý, ta přesila Neznáma! Ta bezmocnost mého těla i myslí!

"Klidně lež," řekl mi ten obličej. "Ta slabost pomine."

Chtěl jsem se ptát, ale nebyl jsem toho schopen. Jen jsem se díval a moje oči trpěly vnímáním, bolely mě, totiž nebolely normální bolestí, jen nemohly unést své namáhání.

"Zavři oči," řekl ten hlas. Poslechl jsem.

"Jsi na Perleťové planetě, která také patří do sféry Gemu. Jste tu všichni a substancujeme vás pro život u nás. U tebe to jde rychleji, tví přátelé jsou ještě neživí. Máme vůči vám přátelské úmysly. To pochopíš. Teď ještě musíš spát."

Znovu jsem oči otevřel.

"Čtu tvé myšlenky, nenamáhej se! Přivedl vás můj přítel. Ano, uhodl jsi. Je to řádově vyšší bytost, nejbližší vyšší druh bytostí živých... Ach tak, ano, přítel jako muž. Čtvrtý rozměr? S tím počkej. Až budeš svěží... Ale ano, dozvíš se, proč tu jste, pochopíš, že jste svobodní, pochopíš všechno."

Pak se mé hlavy dotkla strašlivě tvrdá ruka. Ale dotkla se jemně a já se znovu propadl do nicoty....

Probouzím se a znovu usínám. Už jsem vstal a mátožil se po místnosti. Jsou tu také lůžka Halbiho a Nakruun. Oba jsou ještě mrtví. Chodí za námi Přítel, chce, abych ho tak oslovoval. Mně už nosí jakýsi nápoj, po němž nabývám pozvolna sil. Měním se, tvrdnu a perleťovatím. Přizpůsobuji se. Těm druhým sahá Přítel jen na hlavy.

Halbi se probudil. Oslovil jsem ho já sám. Nic se neptal. Ani v duchu. Jen se divil a brzy zase zemřel.

Probudila se Nakruun. Měla otázek moc a na žádnou jsem jí nedokázal odpovědět. Hned pochopila, že je na jiné planetě a že to není Gem, ale jak to tu vypadá, jsem jí nemohl říct.

Kolik času uplynulo? Dnes večer, po nápoji, který už pijeme všichni - všichni jsme již na nohou - jsme si poprvé nešli lehnout. Byli jsme vzrušeni, protože zítra opustíme tuto místnost a Přítel nás zavede mezi lidi a ukáže nám, kde vlastně žijeme a kde nějaký čas budeme žít.

Všichni tři úplně stejně leskle bílí a už dost tvrdí jsme přistoupili k oknu, zataženému závěsem. Drželi jsme se cestou za ruce, všichni v tuhých, pastelově zbarvených řízách. Já ve žluté, v modré Halbi a v nachové Nakruun. Až budeme úplně přizpůsobení, řekneme asi, že naše úbory jsou lehké. Zatím nás tíží a závěs z okna jsme také museli tahat všichni tři. Ale stálo to za tu námahu!

Ze všeho nejdřív proti nám jako by vybuchlo ohromné rudé zapadající slunce. Oslnilo nás. Museli jsme uhnout očima a vnořit je do krajiny. Kolem nás bylo něco jako zahrada.

Viděli jsme nepředstavitelně hýřící vegetaci všech barev. Fontány barevných květů, hrozny květů, zářivé kmeny stromů. Na stromech přebujelé tvary neznámého ovoce, vysoké traviny, třpytiví ptáci. Praskání jsme zaslechli až pak a nevěděli jsme, co v zahradě praská, co zašumělo, který pták zacvrlikal.

"Co když tu budeme muset zůstat?" napadlo mě náhle. Podíval jsem se na své přátele.

"Mě je to jedno a líbí se mi to," řekla Nakruun. "Nemám se ke komu vrátit! Mám jenom vás dva."

"A já ne?" zeptal se Halbi. "Koho mám já?"

"Máš své údolí," řekla mu Nakruun.

"A ty Igore?" obrátil se Halbi na mě.

V tu chvíli jsem si vzpomněl na Nast'u...

Protože slunce zašlo za obzor a nebe bylo náhle plné hvězd.

Jiná souhvězdí, ale přece jen hvězdy.

Vzpomněl jsem si na Nast'u a na jejího Borodina: "Prožiješ něco neobvyklého. Setkáš se s Neznámem, ale pak uvidíš hvězdy."

Vzal jsem své přátele kolem ramen.

Přece jen jsem něco našel a došel k poznání i k rozhodnutí!